

na izhaja ob 4. jutraj. na

Stane mesečno Din 55.—; za in-
samstvo Din 40.— neodvisno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafova ulica št. 5/L
Telefon št. 5073 in 5804; ponoči tudi
št. 5034.

Rokopis se ne vrača.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišče: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 5036.

Uredništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 5059

Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem čeku, zavezu: Ljub-
ljana št. 11.843 — Praha čisto 78.180
Wien, Nr. 705.241.

Ljubljana, 19. junija.

Jutri se prične v Bukarešti konfe-
renca vnanjih ministrov Male antante.

Kakor za vsako konferenco Male an-
tante vlada tudi za letošnjo, ki je že
enajsta v sedemletnem obstoju te važ-
ne srednjeevropske zveze, v vnanjem
svetu veliko zanimanje. Le s to razliko,
da je to pot zunaj mnogo manj skepe
o nadaljnjem uspešnem njenem delu in
nadaljnji eksistenci. Iz tega dejstva od-
seva predvsem, da se je Mala antanta
baš v poslednji dobi pokazala kot pri-
rodna ustanova, ki bi jo bilo treba, ako
še ne bi obstajala, takoj ustanoviti.
Mednarodni problemi, ki se javljajo,
odnosno potikajo v ospredje v območju
Male antante baš v poslednji dobi, dajo
tudi vnanjemu svetu zavest, da pred-
stavlja mala trojna zveza potrebno ak-
cijsko komponento, ki bi se brez nje
danes moglo zgoditi marsikaj, kar bi
bilo miru in redu v sodobni Evropi v
veliko škodo.

Mali antanti očita prikriti in očitni
nasprotniki, da njena politika ni kon-
struktivna, da ne prinaša Evropsi ničes-
ar novega, ničesar pozitivnega, mar-
več da se njeni smotri gibljejo v po-
vsem negativnih smernicah.

Kdor pozna srednjeevropske odnoša-
je dovolj temeljito, bo z lahkoto ovrgel
te očitke. Zakaj Male antante poglavitni
smoter in smisel je ravno, storiti vse,
da ostane današnje mirno stanje v sred-
njem Podunavju, današnja politična raz-
delitev in da se oslabijo, odnosno za-
tro vsi poskusi prevreči to stanje. Pro-
gram in življenski smisel odgovarja te-
daj popolnoma onemu splošnemu stre-
mljenju, ki preveča sodobno Evropo in
vse njene pozitivne činitele. Vsakdo,
ki mu je na srcu dobrobit Evrope, dela
na tej konsolidaciji in se tedaj v svojih
osnovnih stremiljenjih popolnoma ujema
s smernicami maloantantne politike. S
tem odpade sleherni očitke o neproduktiv-
nosti in negativnosti male trojne zve-
ze in nad njim morejo uživati samo še
oni, ki imajo pač interes na tem, da bi
se mogle uresničiti njihove prevratne
in restavracijske namere. Te pa so za-
res neproduktivne in negativne, ker ho-
čejo zaobrtni razvoj zgodovine v sred-
njem Podunavju v obratno smer, ka-
kor jo je začela doba nacionalne
emancipacije.

Ako naglašajo češki listi, da pomeni
ojačanje revizionistične politike retar-
diranje pomiritev in konsolidacije v
srednji Evropi je to resnica, ki jo mora
videti vsak objektivni opazovalec. Za-
to pomeni tu že obstoj Male antante
pozitivno dejstvo, ki daje garancijo na-
predka v smeri miru in konstrukcije na
razvalinah vojnih sprememb.

Konferenca Male antante bo imela
sličen značaj kot vse dosedanje. Pome-
nila bo izmenjavanje naziranj in stališč
v sodobnih aktualnih mednarodnih pro-
blemi. Tu se senzacionalni zaključki
ne bodo stori, o tem ne more biti dvom-
a. Bolj napeto pa se pričakuje stališče
ki ga bo zavzela konferenca k dve-
ma najaktualnejšima pojavoma medna-
rodne politike, k madžarski revizionis-
tični politiki in odnošajem med Italijo
in Jugoslavijo.

Glede Madžarske se po pravici prič-
akuje skupna enunuciacija, ki bo mo-
rala dati povdarka izjavam, kakor sta
jih podala že dosedaj dr. Beneš in Ti-
tulescu. Oba sta kategorično izrazila
svoj odgovor, ki se najtočneje repro-
ducira s Titulescovo označbo: non
possumus. Primerno pa je, da Mala an-
tanta poda tudi kot celota slično enun-
uciacijo, ki jo javnost pričakuje. Saj za-
vedajo revizionistične težnje temelje
njene obstoja.

Tenor te izjave pa bi bil odvisen od
ozirav do Italije. Tu bi se pokazalo
najočividnejše, v kakem stadiju je posre-
dovalna vloga Titulescova. Ozir na
Italijo je zakasnil pritožbo Male antan-
te v monoteistični tihotapski aferi, ne v
korist stvari. Trdi se, da je Titulescu
posredoval n. pr. v zadevi nettunskih
konvencij, kar se zdi dokaj verjetno.
Ali v zadevi madžarskega revizioniz-
ma je stvar druga, zakaj tu ne more
biti srednje poti in kakor hitro se je
Mussolini izrekel za revizijo trianon-
skih določb, je to zadeva, ki se ne tiče
je Jugoslavije — te morda še najmanj
— marveč Male antante kot celote. Za-
to bo vsakršna enunuciacija o revizio-
nizmu pomenila dejansko tudi reakcijo
na italijansko revizionistično aktivnost
in bo njena vsebina in formulacija dva-
krat interesantna.

V tem pogledu bo tedaj enajsta konfe-
renca Male antante pomembnejša od
prejšnjih.

Ameriški protivojni predlog

Washington, 19. junija. (ri.) Vlada bo
odposlala vsem državam novo noto glede
protivojnega pakta. Noto bo vsebovala več
sprememb teksta prvotne note, med dru-
gim predlog, naj se protivojni pakt obnovi
vsakih pet let in naj se države s slovesno
izjavo obvežejo, da bodo v kali zatrla vsa-
ko vojno nevarnost.

Tudi beograjske konvencije še niso veljavne?

Zanimive ugotovitve posl. Pribečevića na včerajšnji seji Narodne skupščine

Skupščini ni bilo nikdar sporočeno, da bi bil kralj beograjske
konvencije sankcioniral. — Ponovni ostri spopadi med vladni-
mi in opozicijskimi poslanci

Beograd, 19. junija p. Današnja seja Na-
rodne skupščine se je vršila na enak na-
čin kakor vse prejšnje. Tudi na današnji
seji je prišlo ponovno do ostrih sporov med
večino in opozicijo. Kakor običajno, je bila
seja napovedana za 9. dopoldne, pričela pa
se je z nad enourno zamudo. Zanimivost
današnje seje je bilo, da so danes pričeli
tudi radikalni govoriti k zapisniku in kršiti
vsi poslovniki.

Prvi je govoril radikalni poslanec seljak
Milutinović, ki je očitno opoziciji, da redno
prijavlja toliko govornikov k kršitvi po-
slovnika in zapisnika. Ker je svoj govor
čital, mu je eden izmed poslancev HSS za-
klical: »Kdo mu je vse to napisal?«

Posl. Rude Bačinić: »Radko Parežanin.«
Posl. Milutinović je nadaljeval, da narod
zamerja tak način borbe seljakov. Med nje-
govim govorom je nato prišlo do prepira
med radičevci in nekaterimi demokrati.

Vlada omalovažuje Narodno skupščino

Posl. Pucelj je povdarjal, da se tajnik
posl. Bedjanić v ljubljanskem »Slovencu«
hvali, kako se je Pucelj zadovoljil z za-
pisnikom, kar da je Bedjanićev uspeh.
»Ako je zapisnik postal boljši, je to samo
zasluga moja in mojih tovaršev, ker smo
izsilili, da se zapisnik bolje vodi.« je na-
glašal posl. Pucelj in zahteval, naj se v
zapisniku ugotovi, kdaj in kateri ministri
prihajajo na sejo parlamenta in kdaj zopet
odhajajo. Nekdaj so tatove postavljali na
pranger. Taki tatovi so se mnogokrat po-
boljšali, ker so bili javno ožigosani. Tako
je treba tudi ministre javno ožigosati, da
se ne bodo izogibali parlamenta in vlekli
zastonj poslanskih dnevnih.

Tajnik ni hotel sprejeti na znanje zahtev
poslanca Pucelja.

Zemljoradnik posl. Novica Šavilč je od-
govarjal na izjavo posl. Milutinovića in
povdarjal, da sta vlada in njena večina kri-
vi, ako parlament ne dela kakor bi bilo po-
trebno, ker za to delo ničesar ne pripravi-
ta. Vlada in večina nima nobenega smisla za
probleme bede in lakote, ki vlada v državi.
Govornik je naglašal, da je ravno od ze-
mljoradnikov bila ponudena prva palmova
vejica za pomirjenje. Zato odločno pro-
testira proti očitkom večine, da opozicija
ovira delo, ker večina sama ničesar ne de-
la za narod.

Posl. Sekula Drilević je govoril o kr-
šitvi poslovnika, in sicer čl. 35, ker pre-
sednik na zadnji seji ni hotel dati besede
poslancema Pribečeviću in Pucelju, temveč
je prekinil razpravo. Odgovoril mu je pre-
sednik dr. Perić, vendar pa se posl. Drile-
vić s tem odgovorom ni zadovoljil.

Radikalni in begi

Posl. Stjepan Košutić je grajal, da se še
vedno v zapisniku priznava dr. Hrasnic
begovski naslov. »S tem ugotavljamo.« je
povdarjal, »kako zelo ljubijo Srbijanski
poslanci begi. Uvesti hočejo v državi begov-
sko oblast, česar pa ne bomo dopustili.«

Posl. Pucelj: »Kakor da bi ne bilo že
dovolj robitva 500 let.«

Stjepan Radić: »Suženjski duh se zopet
pojavi. Sužnji se hočejo pokloniti begom
proti ustavi. Cincarsko-radikalni sužnji ho-
čejo imeti begi.«

Posl. Košutić je dokazoval, da predsed-
stvo skupščine na ta način krši ustavo, ker
na novo ustvarja begi.

Tajnik Bedjanić tudi te pripombe ni ho-
tel sprejeti na znanje.

Besedo je nat. dobil radikal Stjepan Ko-
basica, ki je očitno opoziciji, da ovira pa-
lamentarno delo.

Posl. Jakob Jelačić: »Ti ničesar ne veš.«

Posl. Kobasica: »Ti si idiot.«

Posl. Kobasica je zahteval, naj se že en-
krat reši zadeva dr. Subotića, s katero se
skupščina muči že 10 dni in še sedaj ne ve,
pri čem je. Opoziciji je očitno, da sploh
nima nobenega čuta za parlamentarizem.

Tu je prišlo do spora med njim in Ste-
panom Radićem, ki mu je dejal, da laže.

Posl. Kobasica: »Vi ste lažnivci.«

Stjepan Radić: »Vi lažete; v laži ste se
rodili in v laži boste umrli.«

Nato je posl. Kobasica nadaljeval svoj
govor, v katerem je dajal lekcije opoziciji.

Pavle Radić: »Ti si avstrijski špijon.«

Posl. Kobasica: »Molči! Ti si cigan!«

Na koncu je posl. Kobasica apeliral na
predsednika, naj prekine diskusije opozi-
cije.

Besedo je dobil nato Svetozar Pribečević,
da govori o poslovniku. Kljub temu se je
še nadaljeval spor med Pavlom Radićem in
Stepo Kobasico.

Pavle Radić: »Ti si med vojno, ko smo
proslavljali Zrinjskega in Frankopana, pi-
sal proti temu.«

Kobasica: »Lažeš, vucibatina.«

Pavle Radić: »Ti si bil avstrijski špi-
jon.«

Posl. Kobasica: »To je laž.«

Beograjske konvencije še niso sankcionirane?

Prepir se je nadaljeval še nekaj časa,
dokler se ni naposled predsedniku dr. Pe-
riću, ki je oba poslancu pozval k redu, po-
srečilo vsaj malo pomiriti razburjene du-
hove, nakar je dobil besedo Svetozar Pri-
bečević. Citiral je čl. 51. poslovnika, ki pra-
vi, da morejo v imenu vlade predlagati za-
konske predloge samo ministri, ki morajo
imeti za vsak posamezen primer pooblasti-

lo drugega ustavnega faktorja. Tozadevni
ukazi se skupno z zakonskimi predlogi do-
stavljajo predsedstvu Narodne skupščine.
Zadnje dni pa so listi poročali, da je za-
nani minister predložil Narodni skupščini
v ratifikacijo nettunske konvencije. Pre-
sednik parlamenta tega v skupščini ni ob-
javil. To pomeni, da je netočna vest, da je
vlada predložila skupščini nettunske kon-
vencije, ker predsednik o tem po svoji
dolžnosti ni obvestil skupščine.

Omeniti je treba tudi to, da so bile kon-
vencije predložene Narodni skupščini ravno
v času, ko so se započeli razgovori o nor-
maliziranju dela v skupščini: na ta način
naj bi se pred svetom zdela, da opozici-
ja ustavlja svoj boj v parlamentu zato, ker
hoče, da se ratificirajo nettunske konven-
cije. Opozicija pa tega neče in smatra, da
je predložitev teh konvencij izvajanje, za-
stati ker se je to storilo v trenutku, ko so se
pričela omenjena pogajanja.

Pribečević je zahteval od predsednika dr.
Perića, naj izjavi, ali so bile nettunske kon-
vencije predložene skupščini. V zvezi s tem
je tudi omenil, da skupščini nikdar ni bilo
sporočeno od predsednika, da je kršil dal
sankcijo tkzv. beograjskim konvencijam.
Uzunović-Radićeva vlada je sicer ratifici-
rala te konvencije, toda kralj jih očitno
še ni potrdil. Ako je stvar taka, potem be-
ograjske konvencije ne morejo biti veljavne,
dokler se ponovno ne razpravlja o njih v
sedanji skupščini. Pribečević se je sklice-
val na našo največjo avtoriteto v državnem
pravu, na prof. Slobodana Jovanovića, ki
pravi, da se sankcija more dati samo v ro-
ku, dokler traja zakonodajna doba ene in
iste Narodne skupščine. Po preteku te do-
be kraljevo pravo sankcije zastara. Ker
torej v pretekli skupščini dobi ni bila da-
na sankcija, je treba ugotoviti, da se v ča-
su, ko so bile nettunske konvencije pred-
ložene sedanji skupščini, tudi beograjske
konvencije ne morejo smatrati za rešene,
dokler se ponovno ne razpravlja o njih v
sedanji skupščini. To vprašanje je usodne
važnosti in zato se čudi vladni večini, ki se
jim tako mudi ratificirati nettunske kon-
vencije in pokazati svojo uslužnost napram
kraljevini Italiji. Izražajoč naziranje opo-
zicije, ki je osnovano na ustavi naše drža-
ve, povdarja, da beograjske konvencije ne
morejo dobiti kraljeve sankcije in da bo
vlada kršila ustavo, ako bo naknadno to
sankcijo iznosovala. (Burno odobravanje
poslancev KDK.)

Predsednik dr. Perić je izjavil, da so bile
v resnici predložene Narodni skupščini
v ratifikacijo nettunske konvencije, da pa te-
ga ni mogel sporočiti skupščini, ker so bile
druge stvari na dnevnem redu.

Pribečević: »Jaz samo naglašam, da se
v času, ko se skupščini predlagajo nettun-
ske konvencije niti beograjske konvencije
ne morejo smatrati za rešene in da je po-
trebno, da o njih ponovno razpravlja se-
danja skupščina.«

Za tem je govoril o kršitvi poslovnika
posl. dr. Ivan Krajač, ki je ugotovil, da
ima predsednik skupščine dvojno mero, eno
za opozicijo, drugo pa za večino in da
predsednik zelo pogosto izgublja živce.

Med 27 stenografih Narodne skupščine je samo en Slovenec

K kršitvi poslovnika je govoril tudi posl.
Pucelj, ki je dejal, da govori v srbo-
hrvatskem jeziku iz človekoljublja, ker je
v skupščini samo en slovenski stenograf, ki
ne more zmagovati vsega dela. Čeprav je
dobra moč. Sklicujoč se na čl. 11 poslov-
nika, je povdarjal, da je predsednik dolžan
skrbeti za pravilno poslovanje stenografske
urade. En sam slovenski stenograf v
skupščini ni dovolj.

St. Radić: »Imamo 27 stenografov, izmed
katerih sta samo dva Hrvata in en sam Slo-
venec.«

Pucelj: »To je znamenje nekake mržnje
in preziranj, ki vlada v tej zbornici napram
našem jeziku. Skrajni čas je, da se to pre-
nela.«

Posl. Pucelj je dalje omenil članek beo-
grajske »Pravde« od premijer Krleževe
drame »V agoniji« v beograjskem gledališ-
ču. V tem članku glavno glasillo radikalne
stranke, katere zaveznik je dr. Korosec. Iz-
rečno povdarjam to, da se ve, kako se z na-
mi katoličani postopa v tej zbornici. Jaz
sem katoličan in veren človek, vzgajam svo-
je otroke v katoliški veri in kot tak hodim
tudi v cerkev. Naodločneje moram pro-
testirati proti žaljivi katoliške cerkve tudi za-
to, ker mora SKS stati v obrambo naše vere
kadarkoli se nanada Predsednik skupščine
je dolžan preprečiti, da bi se žaljivi poslanci
Predsednik dr. Perić je izjavil, da mu
je znano, kako težko delo ima slovenski
stenograf, da pa je že razpisal konkurz za
novo moč in da sta se že prijavila dva ste-
nografa, tako da se bodo kmalu razmere
zbolšale. Kar se na tiče zahteve posl. Puc-
elja glede žaljive katoliške cerkve, je izja-
vil, da njegove zahteve ne more sprejeti.

Večina je skupno s klerikalci odobrila to
toiznačenje predsednika dr. Perića. Pri tem
je nastal med opozicijo in večino velik pre-
pir, v katerem je dr. Perić zagrozil, da bo
prekinil sejo, ako se prepri ne bo polegel.

Nato je prešla skupščina na dnevni red in
je nadaljevala razpravo o obtožbi proti dr.
Subotiću. Prvi je govoril posl. Jelačić
(HSS), ki je očitno večini, da pošilja v boj
proti KDK seljake z napisanimi govori. Na-
to je povdarjal, da je krivda bivšega mini-
stra pravde dr. Subotića dokazana, da je ta
krivda posebno težka, ker je kršil zakon
kot čuvár državnega pečata, kot človek, ki
je v prvi vrsti pozvan skrbeti za pravilno
izvajanje zakonov. Ako se na vrhu državne
uprave ne skrbi za zakonitost in ako krši
zakone človek, ki je v prvi vrsti poklican
skrbeti za pravilno njihovo izvajanje, mora
to napraviti najslabši utis po vsej državi.
Dr. Subotić je priznal v svojem obrambnem
zgovoru da je kriv, skriva pa se sedaj za
večino, pri kateri išče zaščite. Njegovo edi-
no upanje je v tem, da ga bo večina rešila
iz zapora. Svoj govor je posl. Julašić za-
klučil z zahtevu, naj se dr. Subotić izroči
sodišču.

Besedo je dobil še posl. Puniša Račić za-
radi osebnega pojasnila, nakar je bila seja
ob 1. popoldne zaključena.

Popoldanska seja

Ob 6.30 se je skupščinska seja nadaljevala
Prvi je govoril posl. Ante Pavlović, ki
je povdarjal, da so predgovorniki zadostno
dokazali krivdo dr. Subotića, predsednika

Danes pričetek konference Male antante

Odhod zunanjega ministra dr. Marinkovića in naše delegacije.
Dr. Marinkovićev namestnik. — Istočasno se vrši tudi kon-
ferenca tiska Male antante

Beograd, 19. junija p. Danes ob 7.25
je odpoval zunanji minister s svojo
ženo v Bukarešto na konferenco Male
antante. Spremljajo ga poslanska svet-
nika Pelivanović in dr. Subotić ter taj-
nik dr. Pavelić. Na kolodvoru so se po-
slovlili od nje vsi demokratijski mini-
stri. Navzočih je bilo tudi večje število
poslancev ter višji uradniki zunanjega
ministrstva. Z dr. Marinkovićem potuje
tudi češkoslovaški poslanik g. Šeba.

Beograd, 19. junija p. Kralj je danes
podpisal ukaz, s katerim je imenovan
za namestnika zunanjega ministra za
časa njegove odsotnosti na konferenci
Male antante minister brez portfelja dr.
Ilija Šumenković. Zunanji minister dr.
Marinković se vrne iz Bukarešte po se-
danih dispozicijah šele v soboto popold-
ne.

Bukarešta, 19. junija p. Danes dopol-
dne ob 9. so dospeli semkaj jugoslovski
ki novinarji, ki se udeležijo konference
Novinarske Male antante, ki bo zase-
dala istočasno s konferenco zunanjih
ministrov Male antante v Bukarešti.
Na kolodvoru so jih sprejeli romunski
novinarji s šefom romunskega tiskov-
nega urada g. Filottijem na čelu. Na-
vzoč je bil tudi jugoslovski konzul g.
Vukotić z osebim jugoslovenskega po-
slaništva in konzulata ter več uradni-
kov romunskega zunanjega ministrstva.
Jugoslovski novinarji so nastanjeni v
hotelu »Atena«, kjer so rezervirani tudi
prostori za delegacije Češkoslovaške in
Jugoslavije.

Konferenca tiska Male antante bo
svečano otvorena jutri dopoldne ob 10.
Otvoritvene seje se bodo udeležili tudi
zunanji ministri Male antante. Ob 11.30

Ma'a antanta in Mussolini- jevo madžarofilstvo

London, 19. junija, s. O konferenci Ma-
le antante, ki se prične jutri, piše beogra-
jski poročevalec »Timesov«: Italija bo pri
teh razpravah igrala najbrže veliko vlogo.
Zaradi simpatij, ki jih je Mussolini poka-
zal za madžarsko zahtevo po izpremembi
mirovne pogodbe, obstoji vzrok za domne-
vo, da sta Češkoslovaška in Jugoslavija v
resnici pripravili potrebno za medsebojno
pomoč, ako bi Italija faktično zastopala
madžarsko zahtevo. Zdi se, da se Romuni-
ja v to vprašanje ni vmešala. Gotovo je,
da meni zunanji minister Titulescu, da se
Mussolinijevim besedam v tem vprašanju
ne sme prisoditi velike važnosti.

Danes definitivna odločitev o novi nemški vladi?

Berlin, 19. junija, s. V državnem zboru
je poslanec Müller-Franken danes nadalje-
val posvetovanja s komisijami socialdemo-
kratske, demokratske in centumarske
frakcije ter frakcij nemške in bavarke
ljudske stranke. V teh posvetovanjih se je
govorilo o vprašanju državne brambe, am-
nestije in o ustavnih vprašanjih. V vseh
teh vprašanjih pa so se pokazale velike
težave. Z ozirom na to, se ne bodo na-
daljna medfrakcijska pogajanja vršila jutri
dopolodne, temveč šele ob petih popoldne.

K položaju na Kitajskem

Sanghai, 19. junija. (be.) General Jen-
šan je odposlal v Mukden dva delegata za
pogajanja s Čangshiangom glede predaje
Mandžurije južno kitajski vladi. Kakor go-
vorijo, se namerava proglasiti Čangkašjek
za predsednika kitajske republike.

Hidrološka konferenca

Reval, 19. junija. (be.) Tu je pričela dru-
ga hidrološka konferenca vzhodnih držav.
Konferenca se udeležujejo tudi Nemci.

kasacijskega sodišča v Beogradu. Žalostno
je, ako predsednik kasacijskega sodišča kr-
ši zakon. Njegova obramba je bedna. Tudi
on za zahteva, naj se dr. Subotić izroči
sodišču.

Stepan Radić je ugotovil, da je izmed 113
radikal, poslancev prisotnih samo 13. Na-
glašal je, da je proti načelom parlamentariz-
ma ako radikal, klub kot večinski klub ne vo-
di računa o delu parlamenta. Klub, ki pri-
haja samo k glasovanju, ni klub, ampak ži-
vina. »Ako hočete ostati živina«, je dejal St.
Radić, »ne prihajajte v parlament, ako pa
nečete biti živina, morate hoditi k sejami.«

Predsednik Perić je pozval St. Radića za-
radi izrazov »živina« k redu.

St. Radić: »Ali ste vi predsednik parla-
menta? Vi ste čuvár živine.«

Pri tem je došlo do velikega prepira in
brupa. Radikali so skočili proti Radiću,
okoli katerega so se zbrali njegovi poslanci.
Nastalo je prerivanje, ki je trajalo več mi-
nut. Ko je nastal zopet mir, se je izvršilo
na zahtevo opozicije pozivanje poslancev,
pri čemer se je ugotovilo da obstoja kvor-
um, ker je bilo navzočih 153 poslancev.

Naslednji govornik Mate Klarić je isto-
tako zahteval, naj se dr. Subotić izroči so-
dišču. V svojem govoru se je predvsem ba-
vil z delom dr. Subotića v Voivodini, ki je
bilo škodljivo tako za narodne kakor za dr-
žavne interese.

Posl. dr. Krnjević je ostro kritiziral
delo bivšega ministra pravde in zahteval,
naj se izroči sodišču. Po njegovem govoru
je bila seja ob 8.10 zaključena ter prihodnja
napovedana za jutri ob 10. dopoldne.

Danes pričetek konference Male antante

Odhod zunanjega ministra dr. Marinkovića in naše delegacije.
Dr. Marinkovićev namestnik. — Istočasno se vrši tudi kon-
ferenca tiska Male antante

se podajo novinarji na grob neznanega
junaka, kjer bodo položili vence.

Bukarešta, 19. junija. Češkoslovaška
novinarska delegacija, ki se udeležijo
konference tiska Male antante, je do-
spela danes popoldne ob 4. Na kolodvoru
so pozdravili češke novinarje njho-
vi romunski in jugoslovenski tovariši
ter zastopniki romunskega zunanjega
ministrstva.

Bukarešta

Kako je še mogoč sporazum

Radić in Pribičević o situaciji in pogajanjih med vladno in opozicijo

Beograd, 19. junija, r. Stepan Radić je danes dopoldne sprejel novinarje in jim podal naslednje izjavo:

Pri sestanku 15. t. m. popoldne je bilo glavno težišče v tem da smo zastopnikom večine obrazložili, kako nam je zunanji minister pred nekoliko tedni, namreč Joci Jovanović, Pribičeviću in meni povdarjal, da nettunske konvencije niso nujne, da se ne smejo oddvojiti in izločiti iz celotnega kompleksa vprašanj ureditve naših odnosov z Italijo, da ne smejo biti začetek temveč zaključek razgovora in pogajanj z Italijo in da ima biti njihov eventualni sprejem zunanji znak obnovljenih normalnih odnosov med Italijo in nami. Dr. Marinković je sam naglašal, da so pogajanja že daleč napredovala, da je g. Mussolini sprejel naš pogoj »Balkan balkanskim narodom«, mi pa da smo sprejeli njegov pogoj »Na Balkanu ne sme biti jugoslovenske hegemonije«. Sedaj se je vse to preokrenilo ter ima biti sprejem konvencij, kakor se vidi, pogoj da Italija sploh razpravlja z nami.

Razen tega so konvencije spravljene v zvezo s posojilom in njihovo sprejetje je očitno glavni pogoj za zaključitev posojila. Če je stvar taka, mi ne bi bili več suverena neodvisna država in opozicija smatra, da so proti taki politiki upravičena vsa sredstva parlamentarne borbe. Zato mora dr. Marinković takoj priti pred nas, pred šefe skupin, in vsaj nam povedati vse, kar ve o tem in kar ga je naglašalo, da je izpremenil svoje stališče. Obenem mora iz tega sestanka šefov skupin z dr. Marinkovićem iziti skupščinski odbor za zunanje zadeve. Temu odboru ne nasprotuje drugi ustavni faktor, kakor se zlohotno in tajno šepeta, ne nasprotuje mu nihče v parlamentu in danes tudi nobena skupina v parlamentu ni nasprotna dr. Marinkoviću samemu. To je bila glavna težnja njegovega programa, dokler je bil v opoziciji. G. Davidović se je popolnoma strinjal z vsem tem in ostali predstavniki vladne večine niso ničesar ugovarjali.

Drugo težišče je bilo v tem, da se doseže najprej premirje, tako da bi 40 do 70 predlogov opozicije, ki so gospodarskega in samoupravnega značaja, ne sprejela vlada samo formalno, temveč priznala njihovo nujnost stvarno in meritorno, razen tega pa, da se umakne vladni predlog za izpremembo poslov-

nika in da se voli novo predsedstvo skupščine, in sicer najprej prvi podpredsednik. V času tega premirja bi se odločilo o izpremembi režima, ker samo tako more priti do trajnega mira. To pa bi se pričelo s tem, da bi se Velja Vukičević umaknil. G. Davidović in ostali predstavniki večine so se strinjali s tem v toliko da so vse to vzeli ad referendum. Niso tega odklonili.

Sedaj od petka do ponedeljka pa je prišlo namesto do sestanka dr. Marinkovića s šefi skupin do tega, da je dr. Marinković predložil nettunske konvencije parlamentu; namesto da bi delal za premirje, se pojavljalo n. pr. v »Pravdi« vest, da sporazuma ne bo, čeprav ga opozicija želi. Zato na drugem sestanku včeraj nisem mogel ničesar drugega storiti, kakor izjaviti: »Gospoda vi ste taka družba, da se z vami ne morem razgovarjati.« Odsel sem takoj. G. Pribičević je še nekoliko časa ostal, pa tudi on je prišel do istega zaključka.

Položaj je sedaj naslednji: »Ako bi nam dr. Marinković navedel kak drug razlog, kak državni razlog, ki bi po objektivni presoji opravičeval njegovo postopanje, bi se mi po tem ravnali. Sporočil mi je, da bo to storil v soboto, čim se vrne iz Bukarešte. Ako so zares tu taka nujna dejstva, bo gotovo opozicija prva, ki bo dala državi, kar rabi. Drugo je, ako je res, da je predsednik dr. Perić pričel proučevati naše predloge in izmed njih sprejel 37, da jih vlada sprejme meritorno. To je upanje za izhod iz sedanjega položaja. Tretje upanje je, ako se centuramaši, ker se pripravljajo za nastop v parlamentu, ohrabijo in zahtevajo, da se Velja umakne. Sedaj bomo videli, ali se bomo v kateri izmed teh načel prevarali.

V ostalem moramo zaradi države, ne zaradi opozicije nadaljevati svoj boj, ker nettunske konvencije ne smejo iziti kot diktat Italije.

Stepan Radić je nato med drugim še izjavil, da je bila pogodba o nabavi brzojavnih drogov v inozemstvu zares podpisana pred petimi dnevi, da pa jo je morala vlada zaradi kampanje opozicije in odpora javnosti umakniti.

V enakem smislu je podal izjavo novinarjem tudi g. Pribičević, ki je dodal še informacije o beograjskih konvencijah, o čemur je govoril tudi na današnji seji Narodne skupščine.

2 na 5 Din za osebo na dan. Zanimarjeno pa je popolnoma vprašanje draginskih doklad po uredbi z dne 8. oktobra 1924 za vsa ta leta nazaj ter usoda prevedbe onih sto orožnikov iz Slovenije, ki so po tej uredbi že dosegli svoje pravice pri državnem svetu. Vprašanje je, ali bo notranje ministristvo, ki pravkar hoče razdeliti svojim uradnikom za reprezentančne doklade 1.800.000 Din, pripravljeno poskrbeti za novo uredbo potrebne kredite. Uredbo morata sedaj sprejeti notranje ministristvo in finančno ministristvo, nato pa finančni odbor. Vprašanje je, kako dolgo bo sedaj ta uredba rabila od navedenih instanc do zakonitve in objave v »Službenih novinah«.

Upokojenci bivše Južne železnice

Beograd, 19. junija, i. Po informacijah iz dobro poučenega vira, se zdi, da je vprašanje starih upokojencev bivše Južne železnice, definitivno zapečateno. Kakor znano, se je obvezala naša država v rimskem sporazumu, da bo izplačevala tem upokojencem pokojnine v zlatu iz nekdanjega skupnega pokojninskega fonda Južne železnice. Naše vlade so se kljub jasnemu besedilu rimskega sporazuma postavile na stališče, da takih pokojnin ne morejo odobriti svojim upokojencem. Jugoslovenski upokojenci so se po pravici v tem oziru obračali na vse instance v državi. Ves njihov trud je bil zaman. Obrnili se so končno tudi na maršal dvora, ki je v njihovo korist intervenciral v finančnem ministristvu, pa tudi ta intervencija je ostala brez uspeha. Družava se, da je finančno ministristvo sedaj pod DK št. 41.676 odgovorilo maršalatu dvora glede teh upokojencev naslednje: »Vprašanje teh upokojencev je rešeno s uredbo št. 88.808 od 27. junija 1927. o preveđbi kronskih upokojencev na dinarske pokojnine. Ministristvo smatra, da ne drži ugovor upokojencev Južne železnice, da se po tej uredbi ne izpreminja njihovo materijalno stanje.« Odgovor prehaia preko rimskega sporazuma molče ter ga niti z besedico ne omenja, pač pa pravi, da za kakršnokoli povečanje pokojnin upokojencev bivše Južne železnice ni proračunske možnosti in da se sedanja ureditev pokojnin teh upokojencev ne da popraviti administrativnim putem.

Jugoslovenska pomoč bolgarskim žrtvam

Sofija, 19. junija, p. Danes je dospel semkaj predsednik jugoslovenskega Rdečega križa, da razdeli podporo v znesku 3 milijona Din, ki je bila zbrana potom Rdečega križa v Jugoslaviji.

Prihod novega italijanskega poslanika

Beograd, 19. junija, p. Z današnjim ekspresnim vlakom je dospel semkaj novi italijanski poslanik Carlo Galli, dosedanj italijanski poslanik v Madridu. Na kolodvoru so ga sprejeli general Bodroer z osobeim italijanskega poslanstva in načelnik Milovanović, kot zastopnik našega zunanjega ministristva. Poslanik Galli bo prihodnje teden prevzel posele in bo tekom tega tedna sprejel v nastopni avdijenci General Bodroer bo bržkone že koncem tega tedna ali prve dni prihodnjega tedna definitivno zapustil Beograd in odpotoval v Rim.

Anketa o kmečkih dolgovih

Beograd, 19. junija, p. Danes se je vršila anketa, ki jo je sklical minister za poljedelstvo dr. Stanković, da razpravlja o zakonskih predlogih glede razdolžitve kmetov. Na anketo so bili povabljeni razni finančni in gospodarski strokovnjaki. Tozadevno so bili kakor znano vložen v Narodni skupščini trije zakonski predlogi, in sicer predlog Nastasa Petrovića, dr. Tupanjanina in Koste Timotijevića. Po obširni debati je anketa izrazila mnenje, da o prezaolžitvi kmetov pri nas ne more biti govora. Zadolžitve znašajo skupno 3 milijarde, dočim se cenijo aktivna na 70 milijard, tako da znaša zadolžitve jedva 5 odst. Zaradi tega se je anketa izrekla proti temu, da bi se vprašanje likvidacije kmečkih dolgov urejevalo z enotnim zakonom za vsa država, ker je podana prezaolžitve le v par okrajih. Anketa se je postavila na stališče, da bi enotna ureditev škodovala interesom ostalih gospodarskih panog. Zato naj bi se z zakonom maksimirala le obrestna mera, dočim naj bi se likvidacija dolgov prepustila svobodnemu prometu.

Seja demokratskega poslanskega kluba

Beograd, 19. junija, r. Dopoldne se je vršila seja demokratskega poslanskega kluba, na kateri je Ljuba Davidović poročal o svojih včerajšnjih razgovorih s šefi parlamentarnih skupin. Ljuba Davidović je izrazil svoje prepričanje, da se bodo razgovori nadaljevali. Po seji je bil Ljuba Davidović od 10. do pol 12. na dvoru, nakar je posetil Veljo Vukičevića. Odhajajoč s tega sestanka je novinarjem izjavil, da se je s kraljem razgovarjal o zakonih, ki imajo priti na dnevni red Narodne skupščine. Prav tako mu je poročal o akciji za sporazum med vlado in opozicijo.

Preiskava zaradi protestov proti Glavnjači

Zagreb, 19. junija, r. Ko je poslanec Sava Kosanović opisal v Narodni skupščini srednjeveške metode, ki se izvajajo v zloglasni beograjski Glavnjači, je notranje ministristvo prejelo od različnih organizacij brzojavne proteste proti nečloveškemu mučenju aretiranec v Glavnjači. Zaradi teh protestov so začele policijske oblasti s preiskavo proti osebam, ki so proteste podpisale. Včeraj je zagrebska policija pozvala in o tem zaslila zagrebskega občinskega svetnika in oblastnega poslanca Ivana Krndelja.

Poljski letalci v Sofiji

Sofija, 19. junija, p. Danes dopoldne so dospeli v Sofijo pod vodstvom polkovnika Rajskega poljski letalci, ki so se tedi poselili Beograd. V Sofiji ostanajo dva dni, nakar nadaljujejo polet v Bukarešto in od tam nazaj v Varšavo.

Novinar ustrelil novinarja

Obtoženec justifikiral tožitelja. — Tragedija med sodno razpravo na Dunaju

Dunaj, 19. junija, g. Strašna tragedija se je danes odigrala pred okrajnim sodiščem v Hietzingu pri razpravi zaradi razžaljenja časti med bivšim urednikom lista »Neues Wiener Journal« Oskarjem Pöflom in arednikom istega lista Bruno Wolfom. Pöfl je pri razpravi ustrelil Wolfa. Toženec Wolf in tožitelj sta bila prisotna s svojima odvetnikoma. Zastopnik tožitelja je izjavil, da je obtoženec Wolf imenoval Pöfla revolverskega

novinarja in zločinca ter je bil pripravljen nastopiti dokaz resnice. Pöfl je Wolfa ustrelil s 6 strelci. Pri zločinu je bila prisotna tudi Wolfova žena, ki so jo takoj spravili v drugo sobo. Publika je panično zapustila dvorano. Pöfl je bil takoj aretiran. Pri zaslisevanju je izjavil, da je nameraval ustreliti samega sebe, da je pa zaradi razburjenosti izvršil čin popolnoma brez zavesti.

Odločilen teden za rešitev Nobila in tovarisev

Reševalna akcija se razvija v redu. — Te dni se bodo letala in ledolomci približali kraju nesreče. — Brezlični razgovor z Nobilom

Rim, 19. junija, s. Agenzia Stefani poroča: Po brezličnih brzojavah parnika »Città di Milano«, sta letalca Larsen in Lützow, ko sta po svojem povratku z včerajšnjega polja zvedela, da ju je Nobile videl v oddaljenosti 2 km, takoj zopet startala z istim letalom. Vendar pa jima ni uspelo najti Nobilovega rdečega šotora. Major Maddalena je danes ob 5.25 startal k poizvedovanju po Nobilu. Letalo S 55 je preletelo »Braganzo« pri Severnem rtu, ravno ko se je vrnilo norveško letalo. Kljub intenzivnemu poizvedovanju se niti Maddaleni ni posrečilo najti Nobilovega šotora. Nobilu so sporočili, da mora prihodnjič s pomočjo svoje brezlične postaje dirigirati letalo S 55, ko ga bo zagledal.

Pod poveljstvom kapetana Sore je odšla na pomoč Nobilu izvidnica, sestojeca iz treh mož in opremljena s sammi. Drugi oddelek je odšel, da poišče oni del posadke »Italije«, o katerem še vedno ni nikakih vesti.

Včeraj je dospelo v Kingsbay letalo S 55 in danes bodo dospela švedska, finska, francoska letala in letalo Dornierwal, ki ga vodi major Penso. Ruski letalec ledu Maligin je že prekorajil otok Hope in je naletel na prve ledena barijere.

Kingsbay, 19. junija, (be.) Semkaj je prišel Amundsen in kmalu za njim Maddalena. Švedska in finska letala so se morala

zaradi slabega vremena vrniti v Tromsø.

Kingsbay, 19. junija, d. »Città di Milano« je včeraj ponoči poslala generalu Nobilu naslednje brezlične brzojavke: Sporočite nam, kje ste. Razumeli smo vas. Ko bo motor v redu, bodo letala zopet startala. Dosegla vas bodo. Bodite brez skrbi. Larsen javlja, da je led pri rtu Leight Smith kompakten. Pri srčne pozdrave Romagna. — Biagrij, telegrafistu Nobila: Vse smo slišali, kar ste nam javili, imamo vedno brez presledka pripravljeno postajo za kratke valove. ki smo jo nanovo uredili. Na tej postaji vas slišimo vedno. Na tretji postaji, ki smo jo uredili na parniku Hobby, vas nismo skoro nikoli slišali. Tudi v prvih dneh, ko ste nas klicali, vas nismo mogli slišati. Zadržite tri dni vas sploh nismo slišali. Kar se tiče navedenega zloga noge vam svetujemo, naj bolnik popolnoma mirno drži nogo. Ako bi sklep prišel iz položaja, ga morate najprej zopet spraviti v pravilni položaj ter bandazirati s kosom lesa. Letala vam bodo prinesla zahtevani material. Koleno pa se mora pregibati, da ne bo postalo trdo.

Kingsbay, 19. junija, g. Nobile je parniku »Città di Milano« zopet brzojavil, da je videl oba letala 2 km od svojega taborišča. Tudi Amundsen je na poizvedovalnem polju, vendar pa se dosedaj še ni povrnil v Kingsbay.

Pot slovenskega gostilničarja z letalom v Beograd

Maribor, v juniju Imel sem nujne opravke pri ministristvih v Beogradu v zadevi gostilničarjev v mariborski oblasti V ponedeljek zvečer sem se odpeljal do Zagreba, kjer sem imel sestanek z gostilničarskim združenjem. Pri sestanku mi je razodel tajnik združenja g. Ostojčić, gostilničar »Pri Slovincu« v Frankopanovi ulici, da se bo peljal z aeroplanom, ki odleti iz Zagreba v Beograd ob 7. jutraj. Sklenil sem, da storim enako tudi jaz. Zakaj pa ne? Imel sem s seboj steklenico silivkove in česa bi se še bal? Vsekako pa sem iz previdnosti, preden sem odšel spat, napisal testament.

Zjutraj ob 5.30 me je poklical prijatelj Ostojčić in ob 6.15 smo stopili na Jelačićev trg v avto Društva za zračni promet. Ob 7. smo že sedeli v aeroplanu Potrez 29. Ropotu smo se privadili v nekaj minutah. Nepopisno lep trenutek je bil, ko smo se dvignili. Naglo smo bili nad Zagrebom. Opazovali smo Savo, njive, hišice, gozdove, Dugopolje, Moslavino, ceste in reke.

Pluli smo z brzino do 200 km na uro in prav kmalu »prekorajili« Sisak. Vsi potniki smo bili dobre volje. Razgovarjali smo se kakor stari prijatelji in znanci. Aeroplan je vodil pilot Striževsky Rus, ki je zelo priljubljen med »zračnim svetom«. Za mano je sedel dr. Mažuranić in mlada gospa, ki je imela v naročju 2 leti starega otroka, na petem sedehu pa neki gospod, ki je ves čas bral knjigo »Tragédie...«. Korajžna gospa z otrokom je povedala, da se vozi že v drugič z otrokom na prvič. Midva s prijateljem Ostojčićem sva se prvič vozila z aeroplanom, dočim se je dr. Mažuranić vozil že 20krat z balonom, z aeroplanom pa tudi prvič.

Ves čas smo leteli nad Savo, nad ravnino, kjer bi aeroplan v primeru defekta lahko takoj pristal. Ko sem se navil prvih božanstveno lepih prizorov, sem »ošpičil« svičnik in začel podrobneje ogledovati »naš svet« v zraku. V zadnjem koncu so vrata v toaletni prostor in spredaj napis: »Vážne opomene: U interesu bezbednosti mole se putnici: 1) Da ne puše v kabini. 2) Da ne bacajo predmete kroz prozore za vreme leta. 3) da ne mašu šesirima ili maramama kroz otvorene prozore zbog jakie vazdušne struje. 4) da bez potrebe ne otvaraju sami vrata od pilotskog odeljenja 5) da po spuštanju aeroplana ne otvaraju sami vrata od kabine. 7) da ne nose sobom zapaljiva i eksplozivne materije«. itd. ...

Toplomer je kazal 19 stopinj nad ničlo. Bilo je že 7.45. ko smo zagledali hrbovje Kratine in se bližali gori Kandiji. Zadržali smo prvi potres: aeroplan se je zazibal, hitro začel padati in se zopet jadno dvignil. Ozrl sem se nekoliko preplašen po sopotnikih: »Gospod z balona« se je smehljaj, gospa z otrokom je motrila otroka, a potnik na petem sedehu zadal je še vedno stočno mirno čital knjigo z napisom: »Tragédie...«. Pilot je pogledal skozi okna na nas, vstal sem, nakar mi je pokazal na višinomer, češ, ne bojte se, saj vidite, kako dobro ta »cagar« miga!

Nekaj minut še in zopet je aeroplan piul mirno naprej. Toda nisem se še dobro odahnil, ko se je aeroplan ponovno stresel v brezračnem prostoru. Pokrabil sem kovček in se okrepčal s silivkovo, moj sosed pa s konjakom: posodili smo tudi mameci in gosposdu z balona, ki sta trčila, da oboje »dobro strli«. Evo, Vinokove in kmalu nato Mitrovico! Krasen pogled. Crede ovac so sličile na travniški belim in črnim kamnom. Večkrat smo se zibali v višini 1200 m. V daljavi na levi smo ugledali Dunav, ob 8.30 smo zagledali Sid. Ni dolgo trajalo, ko so se koleza dotaknila zemlje na zemljskem aerodromu in smo se odpeljali v velikanski hangar, kjer je vedno kakih 20 aeroplanov. Pogledal sem na uro: kazalo je par minut čez 9. Pluli smo torej ravno dve uri. Bili sta v mojem življenju najlepši uri in, upam, da ne zadnji. Andrej Osot.

Poskus bedaste provokacije opozicije

Nekateri klerikalni in radikalni poslanci so hoteli predlagati v Narodni skupščini, naj zdravnik preiščejo, ali je Stepan Radić normalen

Beograd, 19. junija p. Vladna večina je danes zopet doprinesla nov dokaz, kako podlih sredstev se poslužuje v borbi proti opoziciji, ki po tehnosti argumentov in resnosti svojih predlogov spravlja vlado in njeno večino od dne do dne v večjo zadregu. Znani velikosrbski hegemonist in eden najvnetejših zagovornikov Vukičevićevega režima, črnogorski radikal Puniša Radić je vložil danes pri predsedstvu Narodne skupščine pismen predlog, naj uradni zdravnik preišče duševno stanje g. Stepana Radića, ker da se mu dozevda, da vodja opozicije ni normalen. Med 23 podpisov poslancev vladne večine se blešči tudi podpis klerikalca Pušenjaka. Predsednik Narodne skupščine dr. Perić, ki sicer opoziciji ni naklonjen, najmanj pa seveda g. Radiću, je sam uvidel, da bi tako bedasto izzivanje opozicije moglo vladi in njeni večini silno škodovati in privesti do katastrofe v parlamentu, in je zato ta gorostasni, a nad vse značilni predlog uničil. Puniša Radić in njegovi klerikalni zavezniki pa so med tem seveda že raztrbili v svet, da bodo Stepana Radića proglasili za norca in ga tako od-tranili iz Narodne skupščine, kjer jim dela toliko preglavic. Vsa resna beograjska javnost to početje režimovcevs obsoja in priznava, da ima KDK popolnoma prav, če se poslužuje proti takim ljudem in takim metodam najostrejših sredstev. Pojavila se je celo zahteva, naj bi se javila imena vseh onih poslancev, ki so ta predlog podpisali. Najbolj pa v političnih krogih obsojajo klerikalce, ki so se pred par leti sklenali zavezništvo z Radićem in ga proglasili za globokoumnega politika, dočim bi ga hoteli danes poslati v umobolnico samo zato, ker je postal njihov politični nasprotnik.

Nova ureditev orožniških plač in pokojnin

Samo deloma povoljna rešitev. — Orožniki nižjih kategorij se izenačijo s služitelji, orožniki višjih kategorij pa s podoficirji

Beograd, 19. junija, i. Te dni je Stepan Radić v imenu KDK izjavil, da je obstrukcija opozicije v Narodni skupščini usmerjena predvsem proti nevelavnosti vlade, kateri sta pri srcu samo milijardno posojilo in ratifikacija nettunskih konvencij, da z njima opehari in udari pretanske kraje ter podaljša življenje sedanjemu velsrbskemu režimu. Kako resnična je ta trditve, izhaja tudi iz tega, da vlada doslej ni predložila skupščini niti onih zakonov, ki so že bili sprejeti v zakonodajnem odboru, kakor n. pr. orožniški zakon in zakon o državljanstvu, in da splošno odklanja vse predloge KDK, s katerimi opozarja na najbolj pereča gospodarska in socialna vprašanja našega naroda in ki zahtevajo od režima, naj jih v najkrajšem času reši. Za sedanjí režim je tudi značilno, da zavlačuje celo rešitev onih vprašanj, pri katerih je opozicija komaj z velikim naporom uspela v proračunski razpravi ter dosegla tozadevna pooblastila v finančnem zakonu za leto 1928./29. Tako je n. pr. treba omeniti pooblastilo v čl. 176. finančnega zakona. Sedanji namestnik finančnega ministra dr. Spaho je tedaj pristal na ta člen šele po dolgem pritiskanju KDK in pod pogojem, da se izpremenijo in dopolnijo določbe zakona o orožništvu in zakona o orožniškem pokojninskem fondu le v okviru dosedaj v proračunu odobrenih kreditov in da se ti izdatki ne prekoračijo. V smislu tega pooblastila se je komanda orožništvu takoj po 1. aprilu spravila na neveljavno delo, da izpremeni in izpopolni obe navedeni zakona v okviru dosedanjih kreditov. To delo je bilo kmalu dogotovljeno in sedaj leži v notranjem ministristvu osnutek tozadevne uredbe. Uredba odreja v glavnem naslednje:

»Aktivni orožniki se podrede pod uradniški zakon, in sicer naj preidejo redovi in kaplari pod zakon o civilnih državnih uradnikih in uslužbenih, podnaredniki in

naredniki II. in I. razreda pa pod zakon o ustrojstvu vojske in mornarice. Redovi se izenačijo s plačami služiteljev, kaplari pa s plačami zvanikov. Sedanji orožniški fond se ukine s 1. aprilom leta 1929 ter naj se s tem dnem ta skupina upokojencev prevede v splošni uradniški pokojninski fond, ki se snuje. Sedanji 3 odst. prispevek za pokojninski fond se po 1. aprilu leta 1929. izpremeni v razmerju s prispevki ostalih uradnikov in novi splošni uradniški pokojninski fond.

S to obljubljeni prevedbo dosedanjih orožniških upokojencev v novi splošni pokojninski fond s 1. aprilom 1929 je določen maksimum, ki ga daje orožniškim upokojencem ta nova uredba. Uredba je namreč vezana v tem oziru na pooblastilo čl. 175. fin. zakona, kjer stoji, da se izpremembe in dopolnitve glede velikosti pokojnin ne morejo nanašati na orožnike in na rodbine orožnikov, katerim je bila pokojnina odmerjena pred uveljavljenjem tega zakona.« Izjema so draginske doklade, ki se z novo uredbo vsi-šajo od 2 na 5 Din za osebo na dan.

To so glavne določbe nove uredbe. Po tej uredbi osnovna plača redovov ne bo več 100 Din na mesec nego 380 Din, narednikov I. razreda ne več 200 Din, marveč 1270 Din. Diferenca med temi novimi osnovnimi plačami in sedanjimi celokupnimi prejemki se bo smatrala kot draginska doklada. Anomalijsko, da bo znašala draginska doklada redovov v Južni Srbiji 1020 Din, narednikov I. razreda pa 2900 Din, naj popravijo prihodnji zakoni. Preureditev osnovnih plač se bo za orožnike ugodno poznala šele pri določitvi kasnejše pokojnine.

To je delna korist nove uredbe, ki jo je treba pozdraviti. Tembolj pa je treba občalovati orožniške vpokojence, katerim prinaša uredba samo malenkostno povišanje draginskih doklad od

Naši Kraji in ljudje

Klerikalno denuncijantstvo zopet na delu

Ponavljja se žalostna slika iz l. 1914. - Klerikalni zaupniki morajo poročati o politični pripadnosti državnih uradnikov

Pred kratkim smo zavrnil naložbovanje glasila SLS, češ da slovenski naprednjaki v svojem tisku hujskajo na vojno na ta način, da smo priobčili skrajno hujskajočo govor visokega duhovniškega dostojanstvenika iz l. 1914. Naš odgovor na insinucije »Slovenca« je bil zmeren in smo samo z dejanji SLS dokazali, kje je treba iskati resnične vojne hujške.

Klerikalno glasilo se je silno razburilo, kvitiralo pa je našo pekočo ugotovitev z enostavno opazko, da je klerikalno hujskanje na vojno staro štirinajst let in je po njegovem mnenju toliko zastarano, da tisti, ki so razkrinkani kot hujškači, lahko danes nemoteno in brez podlage očitajo ščuvanje na vojno drugim, ki se niso nikoli bavili s takim nizkim poslom. Čudno je tako pojmovanje in mi pri najboljši volji ne moremo razumeti.

Zato se moramo danes zopet sklicevati na neko klerikalno lopovščino iz iste dobe, kajti po štirinajstih letih se je ponovila s frapantno sličnostjo. Naši javnosti je dovolj znana famozna okrožnica iz l. 1914., s katero poziva tajništvo SLS svoje podeželske zaupnike, da mu poročajo o pojavih veselsrva in protivstojstva, da natančno navedejo, kdo je v posameznih krajih naročnik naprednih listov in v katerih javnih prostorih so ti listi na razpolago. Ta poziv na podlo denuncijantstvo je tako znan, da ga klerikalci niti ne skušajo utajiti.

Danes je vodstvo Koroške stranke v rokah iste duhovščine, istega škofa, enakih župnikov in kaplanov, zato ni nikak čudež, ako se klerikalna stranka poslužuje enakih podlih sredstev in metod, kakor se jih je posluževala pred štirinajstimi leti. Klerikalizem ima namreč nekaj na sebi, da je od vekomaj do vekomaj vedno isti v porabljanju stereotipno se ponavljajočih sramotnih metod političnega boja.

Preden se dotaknemo najnovejšega klerikal. denuncijantstva, moramo opozoriti čitatelje na članke, ki jih je pred par tedni dan za dnevom spušcal »Slovenec« na naslov državnih uradnikov. Koliko milih prošelj in sirenskih vabil, prikritih in neprikritih groženj je bilo v teh člankih! Zdi se pa, da niso zalegle niti prošnje niti groženje. Napredni državni uradniki so ostali trdni in so s prezirjem odklonili tako mamila, kakor pretreje. Posvetni lajški inteligenci se nikakor neče iti pod komando krive palice, ki slučajno in prehodno vlada v na ših dveh oblastih. Napredni državni uradniki niso pripravljeni vdati se stranki, kjer bi jim bil vsak župnik neposreden predstojnik in kjer bi jim vse dejanje in nehanje predpisovalo tajništvo SLS.

Ena izmed vodilnih klerikalnih političnih institucij je poslala nedavno na zaupnike SLS okrožnico s pozivom, naj poročajo podrobno, kakega političnega mišljenja so državni uradniki v dotičnem kraju. Okrožnicam so bili priloženi že umetno razmnoženi formularji, ki jih je bilo treba samo izpolniti. Ker so najbolj zanesljivi klerikalni zaupniki po deželi župniki in kaplani, je razumljivo, da so bili ti pozivi v prvi vrsti poslani na nje. In pri današnjih razmerah je na žalost tudi umljivo, da so se mnogi duhovni gospodje temu grdemu pozivu na denunciacijo res odzvali.

Tudi nam se je posrečilo, da smo dobili v roke en tak odgovor.

Mi smo vajeji že marsičesa, zato se nismo niti malo začudili, da je odgovor na okrožnico, ki smo ga dobili v roke, izdelek gospoda župnika dotičnega kraja. V tiskanem formularju, so našeti vsi uradniki sodne in javne uprave lepo po vrsti, v posebno rubriko je vpisana njih strankarska pripadnost, v opombi pa je pri vsakem navedeno, dali je strasten ali miren pripadnik svoje stranke. Pri nekem pristašu KDK je napisana opaz-

ka »strasten«, pri drugih pa »miren«, »Davidovičev« itd. Poročilo je eksaktno in točno ter kaže, da je mož, ki ga je delal, vzel svojo nalogo zelo resno, zavedajoč se, kaj hoče in kakšen namen ima njegovo poročanje.

Rekli smo, da nas ni iznenadilo dejstvo, da je ta denuncijantski odgovor napisal duhovnik, vendar moramo priznati, da nas je obšla globoka žalost nad tem, v kake svrhe se dajo porabljati ljudje, kojih poklic in atribut je, da propovedujejo ljubezen do bližnjega. Obšla nas je žalost nad tem, da naše duhovništvo s tako radostno pripravljenostjo izvršuje denuncijantski posel, kajti ni nam vseeno, kakega moralnega nivoja so tisti, ki po svojih lastnih izjavah spremljajo, ače in vzgajajo naše ljudstvo od zibelke do groba. Zeleli bi si, da so ti učitelji, vzgojitelji in spremljevalci našega ljudstva le malo bolj izbirični v sredstvih

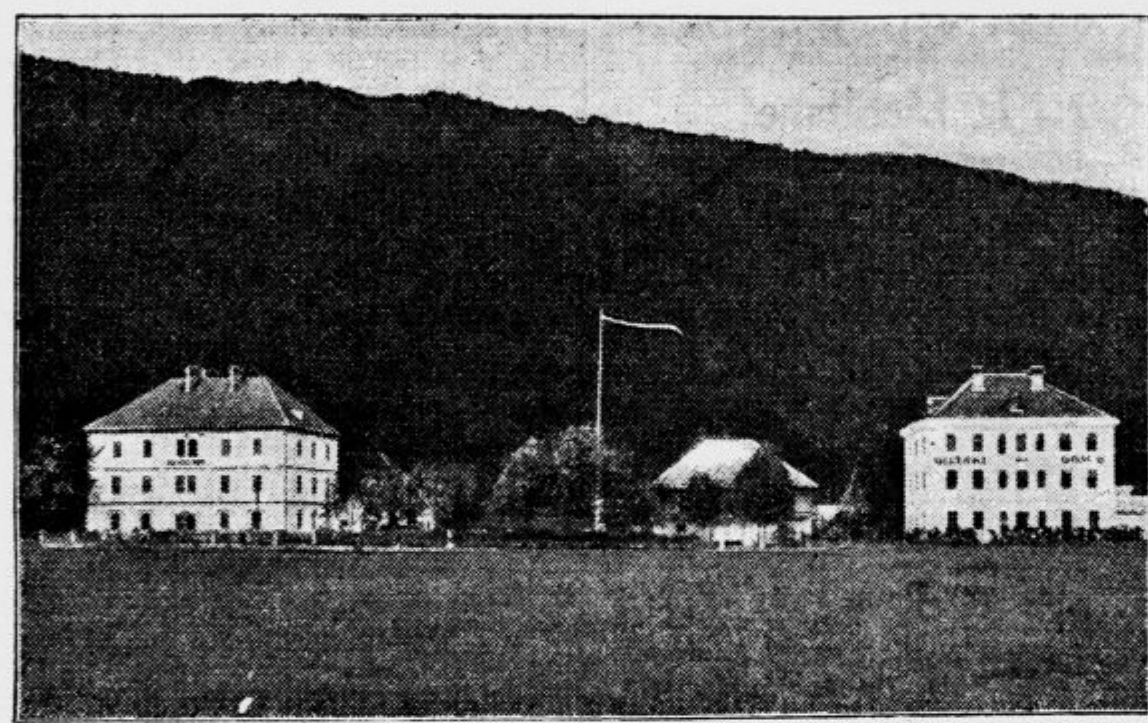
in da bi gotove nizkotne posle, ako že nikakor ne gre brez njih pri SLS, prepustili drugim ljudem.

Zdi se pa, da lajki niso za tako stvar in da le neradi sodelujejo pri podjetjih, ko je treba svojemu bližnjemu škodovati zaradi golega strankarstva. Tudi za to trditev imamo dokaz: Pismo nekake ubogega klerikalnega župana, ki poroča svojemu župniku razne stvari o tamošnjem nadučitelju in pristavlja naivno, da bo gospod župnik kot inteligent iz vsega materiala že sam izbral, kar bo najbolj učinkovito, da se doseže premestitev neljubega političnega nasprotnika. To pismo govori cele knjige o naivnem pojmovanju grdobije onih, ki jih naši duhovniki uče, vodijo in vzgajajo. Proti političnemu nasprotniku je dovoljeno vse, ali najbolje bo, ako bodo vse potrebno napravili gospod, ker znajo in vedo, ali je greh, ali ni. Naivno je povedal preprosti župan, zadela pa je sila precizno pot, po kateri vodi naše ljudstvo duhovniki.

Vse pride na dan. Naj se zavedajo tega tudi klerikalci in njihovi zaupniki. Prišel pa bo čas, ko bo treba popraviti sedanje krivice in tudi tega se naj zaveda SLS.

Dijaški dom v Kočevju

največji srednješolski internat v Jugoslaviji

Kočevje, sredi junija
Kakih 70 km pred Ljubljano v smeri na Kulpo, sredi velikih gozdov, v katerih poleg številnih srs gospodarita še medved in volk, leži precej močno industrijsko in trgovsko mesto Kočevje, sedež sreskega poglavarstva za sodne okraje Kočevje, Ribnica in Velike Lašče ter središče raznih državnih oblasti. Kočevje je interesantno kot centrum nekdanjih nemških kolonistov, ki so jih pred več nego pet sto leti naselili v teh krajih grofje Ortenburžani. Potomci kolonistov, pomešani sveda močno s svojo okolico, so se jezikovno ohranili v kakih 18. občinah do današnjega dne. Kočevje ima državno realno gimnazijo z nad 300 učenci, ki je bila pred prevratom sveda nemška in je vzgojila Kočevjarjem precej inteligence. Danes je naša, državna, in vzgaja srednješolsko mladino v patriotičnem državnem duhu, kar je glede na te narodno mešane kraje in bližino italijanske meje velikega pomena. V tej važni misiji podpira državno realno gimnazijo predvsem humanitarno podporno društvo »Dijaški dom«, ki vzdržuje internat po vodstvom profesorjev samih.

Društvo tvorijo prostovoljni člani, ki plačujejo mesečno po 10 Din članarine, ki se porabi za podporo revnim dijakom. Predsednik in odbor se vsaka tri leta volita na novo. Ker so funkcije starega odbora, voljenega sredi junija 1925, te dni potekle, se je 10. t. m. vršil občni zbor, ki je izvolil nov odbor za prihodnje triletno funkcijsko dobo. Iz poročila predsednika dr. Sajovca in funkcionarjev povzemamo, da šteje društvo 27 članov, in sicer dva častna, 3 ustanovne in 22 rednih. Društvo se je ustanovilo leta 1920, kot pravno statutarni naslednik prejšnjega društva »Studentheim«, čigar pravila in cilje je prevzelo, samo da v novem državnem jeziku in duhu. Prvi odbor je pod predsedstvom sodnega svetnika Hutterja dvignil enonadstropno hišo starega društva v dvonadstropno palačo ter obnovil poslopje, ki je bilo zaradi vojne že v precej slabem stanju. Tako je dosegel, da se je število gojencev dvignilo od prejšnjih 8 na 42 v letu

1924/25. Leta 1925. je bil izvoljen odbor s predsednikom dr. Sajovcem in podpredsednikom dir. A. Burgarjem na čelu. Ta odbor je obnovil družbene hiše dopolnil ter zvišal število gojencev od 42 na 62 v letu 1925/26. Dne 4. aprila 1926. je dokupil sosednjo Venušovo hišo z vrtovi, parkom in okoli ležečim svetom za 190.000 Din. Renoviral in adaptiral je nato tudi to hišo za svoje svrhe, dreniral in dvignil svet okoli nje ter jo s staro palačo strnil v lepo harmonično celoto (glej sliko). Obenem jo je opremil z vsem potrebnim pohištvom in komfortom ter dvignil število gojencev na 104 v letu 1927/28. Zavod se v obeh hišah neprestano izpopolnjuje in dviga. Prva polovica dobe odborovega delovanja je bila posvečena fundamentalnim investicijam, druga polovica njegove dobe pa gospodarskemu in finančnemu uravnoteženju, kar smoteno dokazujejo tudi številke in knjige.

Podpredsednik direktor Anton Burgar je poročal, da je društvo v tem času vzdrževalo popolnoma tri dijake, dalo 20 mest za znižano ceno, ostalim pa za lastno ceno ter poleg tega podpiralo še 6 dijakov z denarnimi podporami. Profesor Ivan Polovič je podal občnemu zboru interesantno poročilo o pedagoškem delovanju društva. prof. dr. Josip Ilic na o gospodarskem. Vsa poročila je vzel občni zbor z odobravanjem na znanje. Imenom revizorja je g. Alfred Trdy predlagal absolutorij do sedanjemu odboru s predsedstvom vred. Pri volitvah je bil za prihodnje triletno funkcijsko dobo soglasno izvoljen naslednji odbor: za predsednika zopet dr. Ivan Sajovic, odvetnik in hišni posestnik, za podpredsednika direktor državne realne gimnazije Anton Burgar, za tajnika Ivan Cirk, šef davčnega urada, za blagajnika Teo Betriani, vodja osnovne šole, za odbornike: dr. Stefan Rajh, odvetnik, Ivan Bogataj, stražmojster v p. Ivan Novak, mizarski mojster in posestnik, prof. Nace Voštar in železniški uradnik Alfred Trdy, za preglednika pa Jakob Jerman, sodni predstojnik, in Miško Kajfež, trgovec in posestnik, vsi v Kočevju.

občinstvo, ki se zanima za komorno glasbo. Programi, ki veljajo obenem kot vstopnice, se dobivajo v konservatorski pisarni, Gosposka ulica. Prihodnja produkcija, III. javna, se vrši v soboto, dne 23. t. m. v Filharmonični dvorani.

Razstava Ugrujenja grafičnih umetnikov v Varaždinu. V nedeljo 17. t. m. se je otvorila umetniška razstava, katero je priredilo varaždinsko muzejsko društvo. Razstavo sta organizirala v imenu odbora Ugrujenja grafičnih umetnikov prof. Gjurić in Renarić. Na razstavi sodelujejo tudi bolgarski umetniki. Slovensko grafično umetnost zastopajo štiri znana imena: Justin, Smrekar, Santel in Subic.

Stravinskega »Apolona« v Parizu. Najnovejšje delo Stravinskega, balet »Apolon« je doživelo v Parizu pravkar svojo krstno predstavo pod vodstvom Diaghileva. Orkester je dirigiral Stravinski sam. Listi poročajo, da nadaljuje »Apolon« klasično dobo, ki si jo je skladatelj omislil z »Edipom«. Dejanje kaže Apolona v igri s tremi muzami in je zelo skopo. V instrumentaciji se omejuje skladatelj samo na godalni kvintet. Publiku, ki je bila zelo izbrana, je delo silno ugažalo.

Kokoschka v Londonu. Znani nemški modernistični slikar Oskar Kokoschka je priredil v Leicesterski galeriji v Londonu razstavo svojih del. Zastopan je s svojimi najmočnejšimi starejšimi in novimi deli. An-

Preprečena odvedba mlade devojke

Ljubljana, 19. junija
Z večerajšnjim opoldanskim vlakom, vozim iz Ljubljane proti Zidanemu mostu, se je primeril nenavaden dogodek, da so rešili iz oblasti sumljivega moškega 15-letno deklico, ki jo je tuje hotel odvesti iz Ljubljane bogve kam. Dogodek, ki naj služi v svarilo staršem in dekletom, se je razpletal takole:

Par trenutkov pred odhodom vlaka je stopil v vagon III. razreda elegantno oblečen moški srednjih let, velike postave, črnih las. Nasil je lepo sivo obleko, siv klobuk in rjave čevlje, v desnici težko pakico, pod pazduho lepo aktovko. Gladko obrtrega gospoda je spremljala mlada devojka, ki pa ni bila videti pripravljena za potovanje. Oblečena je bila v enostavno obleko, a s seboj ni imela prav nikake priloge. Elegantni potnik je potisnil mladenčko, ki je bila krepko razvita, čednega iica in bujne rasti, v najbližji kupé, kjer sta sedeli samo neka gospa in gospodična. Komaj je gospod zaprl vrata za mladenko in stopil k oknu, se je vlek premaknil s postaje.

Na vprašanje obeh sopotnic, kam se pelje, je dekle čudno razburjeno in s tresočim glasom odvrnilo: »Na Jesenice!«. Obe sopotnici sta pričeli preplašeni devojki pripovedovati, da vlak ne vozi proti Jesenicam, temveč proti Zidanemu mostu. Prav razburjeno je tedaj dekle stopilo k vratom in povedalo svojemu spremljevalcu, da sta sedla v napačni vlak. Tuje je vzrojil in ostro ukazal dekletu, naj mirno sedi v kupéju in naj se z nikomur ne razgovarja, češ: »Je že prav, midva se peljeva proti Jesenicam!«

Gospa, ki je sedela v kupéju in je bila priča tega mučnega prizora, se je stvar videla sumljiva. Stopila je v sosednji veliki odtokel in opozorila nekakega orožnika na sumljivega potnika. Orožnik se je takoj odpravil k deklici in jo začel zasliševati. Na vprašanje, kam je namenjena, je devojka bruhnila v jok in izpovedala, da jo je neznan gospod izvalil s seboj z zagotovitvijo, da ji bo na Jesenicah preskrbel izvrstno službo. Elegantni tuje je strahovito razburjen protestiral proti vmešavanju orožnika, a dekle je jokalo in prosilo, naj jo puste domov. Ta čas se je vlak ustavil pri D. M. v Polju in dekletu so svetovali, naj takoj izstopi ter se peš vrne v Ljubljano.

Med nadaljevanjem vožnje je orožnik legitimiral sumljivega potnika, ki je imel pri sebi več legitimacij, med njimi tudi šoferško in eno za polovično železniško vožnjo. Na naslednjih postajah so morali orožnik in priče teh prizorov izstopiti, a sumljivec se je odpeljal dalje. Bila pa je o njem telefonično obveščena orožniška postaja na Zidanem mostu.

Zasledovanje milijonskega defravdanta Liebermanna

Ljubljana, 19. junija
Kakor smo poročali v nedeljo, je dobila ljubljanska policija obvestilo, da je pred tedni pobegnil iz Holandske žid Salomon Liebermann, ki je defravdant ogromno vsoto 3 milijonov holandskih goldinarjev. Že v prejšnjih poročilih je bilo namiznjeno, da jo je drzni defravdant velikega formata pobral najbrže preko Nemčije in Madžarske v Jugoslavijo.

Vesti, da je Liebermann pobegnil proti Jugoslaviji, nikakor niso brez podlage in je, kakor domnevajo detektivji, že prekorila našo mejo. Se veči! Zadnje dni so na nogah številni policijski agenti, ki so na podlagi pripisanih fotografij, ki so dospeli šele sedaj, prepričani, da so videli sprehajati se po beli Ljubljani popolnoma sličnega tujca. Zaradi svojega izrazito židovskega tipa je vzbujal neznanec pozornost že zadnje dni velesejma. Tuje, ki je bil opravljen v elegantno sivo obleko, se je zadrževal po raznih tukašnjih boljših restavracijah ter napravil vtis, da ne mara poznanstva. Na velesejmišču ga je bilo opaziti le pri parkir in se je ostali čas raje zadrževal v mestu. Nekateri policijski agenti, ki jim takrat še ni bil sumljiv, so ga nekajkrat čuli tudi govoriti prav trdo nemščino. Pod kakšnim imenom je »Liebermann« ložiral v tukašnjem hotelu, še ni znano.

Vsekakor zdi, ko so dospeli defravdantove slike, so nekateri policijski agenti popolnoma uverjeni, da so imeli pred seboj pravzga Liebermanna, ki mu sliči po poslane fotografije popolnoma en face kakor tudi v profilu. Ker močno domnevajo, da se nahaja tuje še vedno v Ljubljani, se je pričel za njim pravcati divji lov. Oporzori so na možnost njegovega bivanja v Ljubljani vsi policijski agenti, ki budno pazijo na vsakega tujca, zlasti na kolodvoru. Tekom današnjega dneva in noči so bili strogo kontrolirani vsi tujei po hotelih, vršile pa so se tudi kontrole po raznih manjših restavracijah. Posamezni detektivji so obiskali tudi vse banke ter se informirali, če ni bila morda v zadnjih dneh kje zamenjana holandska valuta. Vzlic strogim odredbam in pridnosti policijskih agentov na

MAGNA
PURGA

Urejuje najboljše prebavilo
Čisti želodec in čreva brzo in ugodno!
I omet pa vseh lekarnah Din 4.-

Popolnoma novo! Danes Premijera razkošja!

Velefilm po znani drami

H. Sudermann

»Der gute Ruf«

Na dobrem glasu

V glavni vlogi

LOTTE NEUMANN

Predstave ob 4., pol 8. in 10.

Krasna godba!

Znižane cene! KINO IDEAL

danes še ne moremo beležiti nikakega uspeha. Mogoče je, da jo je defravdant, ako se je res mudil v Ljubljani, že odkril naprej, kamor ga je gnala slaba vest in da si bo skušal ogledati še druga jugoslovanska mesta.

Zasledovani Salomon Liebermann je rodom iz Rige in se je zadnji dve leti, preden je odšel na Holandsko, zadrževal v Bruslju v Belgiji. Po izvršenem zločinu je izginil iz Holandske kakor kafa in se vse dotlej sproti izmika svojim zasledovalcem. Liebermann je 170 cm visok in dobro rejen. Lase ima temno rjave in nazaj porčesane. V splošnem je pravi židovski tip.

Tragedija nezveste muslimanke

V temačni predmestni ulici Skopja se je predsončnim odigrala krvava ljubavna tragedija. Iz hiše je ljudi privabil bolesten krik ženske in ko so pohiteli na ulico, se je vsem nudil grozen pogled. V veliki mlaki krvi je za razparanimi prsmi ležala mrtva lepa mlada muslimanka Atka, žena Hajdina Demirovića. Nesrečni ženski je iz velike rane na levi strani prsi tekla kri v močnih curkih. Rana ji je bila zadana z velikim mesarskim nožem, ki jo je pogodil v srce in je smrt morala biti trenutna.

Ko se je okroz trupa mlade lene muslimanke zbiral vedno večja množica in se razgovarjala o strašnem zločinu, je mož pokojnice Hajdin Demirović z okrvavljanim nožem naglih korakov stopal proti velikemu županstvu. Prijavil se je službojočemu uradniku, položil krvavi nož na mizo in mirno izjavil:

— Evo, pravkar sem usmrtil svojo ženo Atko!

Uradnik je dal moža takoj aretirati in odvesti na policijsko ravmatelstvo, kjer je Hajdin Demirović izpovedal:

— Z Atko sem se poročil pred tremi meseci. Bila je lepa in ljubila sem jo bolj kakor vse na svetu. Spočetka sva bila srečna, polazoma pa sem začel opažati, da Atka izkorišča mojo vdanost. Često je odhajala z doma, najraje v mraku. To mi je bilo sumljivo in karal sem jo. Začeli so se prepri, a ona je še nadalje vsak večer zahajala na ulico. Pred par dnevi me je popolnoma zapustila. Srečeval sem jo na ulici in jo prosil, naj se vrne. Zaman. Povedala mi je, da ima ljubimca in da ostane pri njem. Noloj sem jo pričakal na ulici. »Ali se boš vrnila k meni nesrečnica?« — Ne, prej bom umrla! ... Zamegilo se mi je pred očmi in spominjam se samo, da sem besno zavihel nož in jo pogodil v prsi ... Prosim vas, sodite me, kakor veste in znate! ...

Porota

Maribor, 19. junija.

Zakonca obsojena na smrt

Snoči ob pol 21. je bila končana razprava proti Ivanu in Jožefi Hausmeister, ki sta bila obtožena umora 3letnega nezakonkega otroka Jožefa Hausmeisterja. Porotniki kom je bilo predloženo dvoje vprašanj glede krivde umora obeh obtožencev. Po polurnem posvetovanju so porotniki potrdili krivdo obeh obtožencev in tako sta bila mož in žena obsojena na smrt na vešalih.

Požig zaradi »slabe pameti«

Komaj 20letni Matevž Zibrat iz Pavlovcev v ptujskem srezu je obtožen, da je 22. septembra in 10. oktobra 1924. na Humu pri Ormožu zagrešil hudodelstvo požiga. Najprej je v taktini gorečo vžgalico v slamo nato streho svinjaka na posestvu Jakoba Rozmana, drugič pa je zažgal na enak način skedenj posestnika Skrinjarja. Prvemu je zgorela streha stanovanjske hiše in go-podarskega poslopja ter nekaj sodarskega orodja, drugemu pa skedenj, hlev in listnjak. Po mnenju cenilcev je imel Rozman 22.000, Skrinjar pa 20.000 Din škodo. Dolgo niso nikogar sumničili požiga, potem se je pa začelo govoriti, da imajo pri Zibratovih nekaj takega sodarskega orodja, kakršno je zgorelo ali pa bilo odnešeno Rozmanu. Orožniki so napravili hišno preiskavo, ter so res našli nekaj takega orodja. Zibratovi so dejali, da so to našli ob Dravi ter da so nekaj časa tudi vpraševali po lastnikih. Matevž Zibrat je sam priznal, da je zažgal, in sicer prvič v pijanosti, drugič pa zaradi tega, ker mu je »prišla slaba pamet«. Bil je po požigu med gasilci. Obtožnica povdarja, da je obdolženec po svoji sodnih izvedencev odgovoren za onemogočenje dejanja, niso pa že dognani razlogi, ki so ga vodili do dejanja. Sumi se, da je imel pajdaše ali pa, da ga je kdo iz maščevnosti do obeh posestnikov nagovoril k požigu.

Današnje razpravo je vodil viš. dež. sod. svetnik dr. Peitler, votata sta bila g. dež. sod. svet. Pečnik in okr. sodnik dr. Mihačič. Javni obtožitelj je bil državni pravdnik dr. Hojnik, zagovornik Zibrata pa odvetnik dr. Novak. Porotniki so potrdili vprašanje krivde z 8 glasovi in je bil Zibrat obsojen na tri leta težke ječe.

Kulturni pregled

Ljubljanska opera

Začetek ob 8.

Cetrtek, 21. Saloma. A.

Mariborsko gledališče

Sreda, 20. ob 20. »Idiot«. B. Kuponi. Zadržna predstava v sezoni.

Šentjakobski gledališki oder

Sreda, 20. »Zaroka«, »Ljubosumnost«. Abonma. Pelek, 22. »Faust«. Abonma. Zaključna predstava.

Straussova opera »Salome« se poje v Cetrtek, dne 21. t. m. v ljubljanski operi za abonente reda A. Delo je imelo pri premijeri izredno velik uspeh in pomeni močno reprezentacijo naše opere.

Šentjakobski gledališki oder vpripori danes ob 20. enodejanko »Zaroka«, delo mladega sloven. literata J. Zagaria ter veseloigro »Ljubosumnost«. Predstava je namenjena abonementom in drugemu občinstvu. V petek, dne 22. pa zaključijo od svojega VII. sezona s komedijo »Favnc«. Predprodaja vstopnic v trgovini Peter Sterk nasl. Miloš Karličnik, Stari trg 18. Posetite predstavi!

Zadnja predstava v letošnji sezoni na mariborskem odru. Danes, v sredo 20. t. m. se zaključijo letošnja gledališka sezona z vprizoritvijo učinkovite dramatizacije Dostojevskega »Idiota«. Opozorjamo slehernega, naj si ogleda to zanimivo predstavo. Vloga Nastasije ilipovne igra nočjo gđ. Kovačičeva.

II. javna produkcija gojencev državnega konservatorija se vrši pod naslovom KOMORNI VEČER danes v sredo 20. t. m. ob 20. uri v Filharmonični dvorani. Na sporedu so: Mozartov kvintet za klarinet, 2 violini, violo in čelo. Klarinet igra gojencev Gregorec Janko iz šole prof. Launa, I. in II. violino ter violo igrajo gojenci Stanič Franjo, Pfeifer Leon in Šušteršič Vinko iz šole prof. Šlaisa, violončelo pa igra Bogomir Leskovic iz šole g. Pertota. Drugo točko sporeda tvori Brahmovs sonata v a-duru za violino in klavir. Violino igra g. Rupil Karel iz šole prof. Šlaisa, pri klavirju pa je g. Šivic Pavel, gojencev prof. Janka Ravnika. Violinist Rupil je letošnje leto absolvirval konservatorij in ima svoj absolutorij koncert v ponedeljek, dne 25. t. m. v Unionski dvorani. Sklepana točka komornega večera je Borodinov kvartet, katerega igrajo gojenci: Stanič, Pfeifer, Šušteršič in Leskovic. Ravnateljstvo vabi stariše gojencev, kakor tudi vse ostalo

Domače vesti

Imenovanje v državni službi. Kakor nam poročajo iz Beograda, je dr. Tomo Tolazzi, doslej pravni referent podunavske oblasti, imenovan za inspektorja v ministrstvu za notranje zadeve.

Diplomski izpit je položil z vrlo dobrim uspehom na geodetski akademiji v Beogradu g. Leopold Mandel, absolvirani geometer iz Ljubljane.

Iz sodne službe. Pravosodno ministrstvo je imenovalo za pravne praktike absolvirane pravnike: Franca Poljanca, dr. Adolfa Obrana, Jožeta Tomca, Rudolfa Schauerja in Milana Gorupa. Pri upravnem sodišču v Celju je imenovan za pisarja absolvirani pravnik v Mariboru Oskar Dobovšek.

Iz zdravniške službe. V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo je vpisan zdravnik bolnice v Celju dr. Jožef Flaiss.

Izločitev Kastva iz ljubljanske oblasti. Kralj je podpisal zakon o izločitvi občin Aleksandrovo, Baška, Dobrinj, Dubašica, Krk, Omišalj in Vrhnika iz splitske in občine Kastav iz ljubljanske oblasti. Pridružio se primorsko-krajiški oblasti in njihovi poslanci postanejo člani oblasne skupščine v Karlovcu.

Iz »Uradnega lista«. »Uradni list« št. 58 z dne 18. t. m. objavlja zakon o golobih-pismoških, zakon o izpremenbah in dopolnitvah zakona o zaščiti industrijske svojine z dne 17. februarja 1922 in pravilnik trgovskega ministra, s katerim se izpreminja navedba o izvrševanju uredbe o zaščiti industrijske svojine z dne 17. novembra 1920 ter razglas o splavarjenju na Savi.

Naše telefonske zveze z inozemstvom. V ministrstvu pošte in brzojava je v toku akcija, da se čimbolj povečajo telefonske zveze z inozemstvom, zlasti s sosednimi državami. V to svrhu se pogajajo z inozemskimi telefonskimi upravami. Z Madžarsko se že upostavljuje nekatere nove telefonske linije, tako med Ljubljano in Mariborom ter Budimpešto. Ta zveza je potrebna zlasti glede na velik promet tujcev, ki prihajajo na naše primorje.

Ne stopajte v državno in drugo javno službo pred odsluženjem vojaškega roka! Činovniški zakon dopušča vstop v državno službo mladeničem od 18 do dovršenega 21 leta, če tudi niso odslužili vojnega roka. Po tem letu ne more biti sprejet v javno službo, kdor ni odslužil roka ali pa kdor ni osvobodil služnje (stalno ali začasno). Ne more pa biti sprejet, komur je rok samo odložen. Zaradi teh določb se mnogokdaj zgodi, da mladenič pride v javno službo in celo se izpizne polagajo, preden so odslužili vojaški rok. Ko pa gredo k vojakom, morajo dati ostavko na službo. Po odsluženju roka so brez službe, kajti po čl. 62 t. 6 zakona o čimovniških imajo samo prednost, ne pa pravico na zopetni vstop v državno službo, če se zanj zgleda v roku 3 mesecev. Tačas pa navadno zaradi redukcij in silnega navala prosilcev ni dobiti mest. Zato naj bi vsakdo, ki se želi posvetiti javni službi, najprej gledal, da odsluži vojni rok, da kasneje ne bo obseled.

Obljube, ki se ne izpolnijo. Čeprav je preteklo že več kakor pol leta, odkar je bil sprejet in razglašen zakon o zvišanju penzij kronskih upokojencev, ni kakor javlja beograjska »Politika«, doslej še nikdo prejel te zvišane penzije. Naša slavna administracija si izmišlja vsak dan, da so potrebna še neka nova potrdila in nove prošnje. Ubogi upokojenci so izgubili že vse zaupanje. In med temi siromaki se je ukoreninilo prepričanje, da se obljubljeno zvišanje pokojnin sploh ne bo uveljavilo in da je zadevni zakon sprejet samo pro forma, da bi država prišla do novih dohodkov za številne takse pri prošnjah za samo obljubljeno zvišanje penzij.

Jubilej. Trgovec in posestnik g. Milan Jenčič iz Mengša je praznoval pred kratkim 30 letnico, odkar je postal samostojen trgovec, in 50 letnico rojstva. Jubilant je soustanovitelj domžalskega Sokola, ustanovitelj Sokola v Mengšu in velik dobrotnik Sokolskega doma v Domžalah. Se na mnogo leta!

Bolgari na našem Jadranu. Da bi slovenske turisti čimbolj privabili na naš Jadran so v Splitu uveljavili akcijo za velik izlet Bolgarov na dalmatinsko riviero. Zaradi neugodnega vremena ob Črnem morju se je že večje število bolgarskih letoviščarjev začelo zanimati za razmere na Jadranu. Pričakovati je, da se bo znan del črnomoških letoviščarjev preselilo na našo jadransko obalo, zlasti v Dubrovnik in Split.

Prodaja drog in strupov. V ministrstvu za narodno zdravje se bo sestala tedi komisija za izpraševanje o znižanju cen v zdravem prometu. Otroci v starosti izpod 4 let, ki ne zavzemajo posebnega sedeža, se vozijo brezplačno. Državni uradniki in njih družine, ki uživajo olajšave na državnih železnicah, imajo 50 odstotni popust trikrat na leto. Uveden je tudi stalen abonent za leto dni in sicer za 12 voženj s 30 odstotnim popustom za 24 voženj s 50 odstotnim popustom.

Vozne olajšave na ladjah Jadranske plovnice. Na intervencijo Novinarskega sanatorija v Boki Kotski, naj bi se novinarjem čimbolj olajšal dohod ne samo na naš Jadran, marveč tudi v Novinarski sanatorij je uprava Jadranske plovnice odredila, da se bodo odslej vpoštevale novinarske osebnostne železniške legitimacije tudi pri Jadranski plovnici ter se bo — kakor na železnicah — dovoljeval tudi na ladjah 75 odstotni popust normalne cene. Pripominjamo, da se v omejeni sanatorij sprejemajo tudi osebe, ki ni-

so poklicni novinarji. Natančnejše informacije daje uprava Novinarskega sanatorija v Prčanju v Boki Kotski.

Za vodovode v ljubljanski oblasti je dovolilo higiensko odeljenje ministrstva za narodno zdravje 60.000 Din kot prinos za plačilo vodovodnih cevi za večje število kmečkih občin.

Terenska dela v svrhu vzdrževanja zemljiškega katastra. Doslej je bil pri tehniških delih za evidenco zemljiškega katastra zaposleni figurant (manipulativna delavna moč) plačan iz državne blagajne. S členom 133. finančnega zakona pa se je plačilo za figurante prevajalo na prizadete stranke. Da se bo moglo terensko delo državnega geometra pod temi razmerami vendar-le v redu vršiti, je naročil viliki župan podrejenim geometrom, da obenem z dostavo razglašajo pristojna županstva, da morajo v zmislu uvodoma navedenega člena finančnega zakona preskrbeti enega figuranta za čas uradnega poslovanja v občini. Medzo za figuranta bo moralo županstvo iztirati od strank, ki jih bo geometer po izvršenem poslovanju v občini županstvu izkazal imenoma.

Prodaja malodimnega revolverskega smodnika. Minister je vojsko in mornarico je odredil, da se prodaja malodimni revolverski smodnik ki ga izdeluje tvornica za smodnik v Obiličevu, zasebnikom po 200 Din kilogram. Ta smodnik prodaja samo omenjena tvornica.

Natečaj za mesto sodnopisarskega uradnika v 2 ali nižji skupini III. kategorije je razpisan v oddelku B stola sedmorice v Zagrebu. Prošnje naj se vložijo do 30. julija.

FOTO-aparate

in potrebščine kupite ugodno v drogeriji A. KANC SINOVA, Ljubljana, Židovska ulica 1 in drogeriji M. WOLFRAM nasled. M. KANC, Maribor, Gosposka ul. 33. 301

Razpisane zdravniške službe. Oblastna uprava bolniškega fonda pri direkciji državnih železnic v Ljubljani razpisuje po eno službo pogodbenega zdravnika v Brezicah, Celju, Ptuj in Čakovcu. Prošnje je treba vložiti do 15. julija opoldne pri oblastni upravi bolniškega fonda pri direkciji državnih železnic v Ljubljani, Celovška cesta št. 4.

Razdelitev državnih kreditov za zgradbo hudournikov v Sloveniji. Kakor znano, je v tekočem proračunu predvidenih vsega 2 milijona Din za urejevanje hudournikov v vsej državi. Za leto 1928-29 je določeno iz tega kredita v ljubljanski oblasti za hudournik Češnjica 100.000 Din, Belca 80.000 Din, Mačkov potok 50.000 Din, Žiri 160.000 Din, Koroška Bela 30.000 Din, Ribnica (Bohinja) 50.000 Din za vzdrževanje Treblje 50.000 Din, Pišence 40.000 Din in Kravnjaka 40.000 dinarjev.

Iz tistištev Zveze kulturnih društev. Statističnih poročil klub opominom še niso poslala naslednja društva: Sokol Biželski, Cerkljica, Dol pri Hrastniku, Gradac, Ježica, Kamnik, Kočevje, Komenda, Krško, Moste pri Ljubljani, Novo mesto, Polje, Rajhenburg, Raka, Straža - Vavta vas, Sv. Križ pri Kostanjevici, Št. Janž, Št. Rupert, Št. Vid, Urec Rakek, Vače pri Litiji, Žužemberk. Učiteljska društva: Brežice, Črnomelj, Kranj, Krško, Litija, Ljubljana, Ljubljana - okolica, Novo mesto, Radovljica. Akademski društva: »Jadrani« Ljubljana, »Triglavi« Zagreb, Klub trgovskih akademikov Ljubljana, »Edinost« Ljubljana, Kranj, Tržič, Domžale. Narodne čitalnice: Kamnik, Sp. Siska, Gor. vas pri Logatcu, Loški potok, Dravljice. Knjižnice: Kolodvorski okraj Ljubljana, Setjakob Ljubljana, Šmiloh - Stopiče, Dragutšč, Dolnja vas, Skarucna, Vrhopolje, Loke pri Zagorju, Ihan, Kuretno nad Laškim, Huda jama pri Laškem, Uršna sela, Sv. Lenart pri Laškem, Jurkštorf, Stara vas p. Brežice, Pevska društva: »Zarja« Brdo pri Lukovici, »Lira« Kamnik, Zirovnikov zbor Št. Vid, Glasbena Matica Krško, Tamburaška društva: »Danica« Griblje p. Gradac, »Planinka« Lesce. Dramatična društva: Svobodni oder Trbovlje, Šentjakovski okraj Ljubljana, Kolizejski okraj Ljubljana, Kolo jug, sester Krško, Prosvetna društva: Begunje, Ljubno, »Belokrajina« v Podzemlju. Ciril-Metodove družbe: Siska moška, Siska ženska, Novo mesto. Prost. gas. društvo društvo Boštanj ob Savi, društvo »Triglavi« Bevke, Politično napredno gosp. društvo za vodmatski okraj Ljubljana, društvo »Vodnik« Zg. Siska, Društvo za zgradbo sokol. doma Smarno pri Litiji, društvo »Kazino« in društvo »Soča« Ljubljana, Udr. žen. vojnih invalidov Ljubljana, Državno zdravilišče Golnik, k. o. SDS Brezje-Dobrova pri Ljubljani. — Zadeva je nujna, pošljite podatke takoli!

Vabilo na naročbo. Pevska zveza v Ljubljani bo izdala razpravo »O meri v slov. nar. pesmi, ki jo je spisal naš dober poznavalec nar. pesmi prof. M. Bajuk in je bila začela izhajati v letošnjem »Pevcu« v poselni knjigi, ki bo obsegala krog 100 strani v velikosti »Pevca«. V njej bo kritično predelanih nad 300 nar. pesmi, ki so bile kakorkoli napačno objavljene in bodo v popravilni pravi meri natiskane. Poleg tega bo obsegala knjiga važna poglavja iz ritmike naše nar. glasbe sploh. Natiskana bo do septembra t. l. Ker je tvarina posebej zanimiva in v naših razmerah prva in edina te vrste, ki bo pokazala marsikaj bistveno važnega zlasti našim skladateljem in omim, ki se pečajo za folkloristiko, vabimo na naročbo in sporočamo: 1. Kdor je naročnik »Pevca« in bo poslal naročnino do 1. septembra t. l. bo prejel knjigo za 20 Din. 2. vsi, ki niso naročniki »Pevca«, jo bodo prejeli pod istimi pogoji za 30 Din,

3. za vse poznejše naročnike bo stala pri poznejših naročilih 50 Din. Naročnina se plača lahko tudi v dveh mesečnih zaporednih obrokih. Naročnino sprejema »Pevska zveza« v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5. Odpor »Pevske zveze«.

Aretacija vlomilskih tolpe. Policija v Karlovcu je aretirala te dni nevarno tolpo, kateri je načeloval 22 let stari Gjuro Ivković, rodom iz Konjice v Bosni. Tolpa je vlomila nedavno v tovarno za usnje na Banji ter odnesla blaga v vrednosti nad 10.000 dinarjev, v predmestju v Dugresu pa platna za 7000 dinarjev. Usnje so prodali nekemu čevljarju v Karlovcu, platno pa nekemu krojaču v Mosaru. Policija je tudi oba kupca aretirala in izročila sodišču.

Aretranece zatvoril stražnika. V Zagrebu je bil nedavno aretriran komunist Peter Grber zaradi govora na skupščini privatnih nameštencev, železničarjev in poštinskih uslužbencev. Dne 14. tm. pa je neki ogulinski stražnik eskortiral do Vrhovin, a ker ga v zgodnjih jutranjih urah ni mogel še nikomur izročiti, je Gruber pregledoval zapor, ki je bil odprt, sunil vanj stražnika ter ga naglo zaklenil. Stražnik je moral dolgo razbijati po vratih, preden so ga osvobodili iz mučne situacije. Gruber je medtem pobegnil, a so ga predvčerajšnjim zopet aretirali v okolici Otočca.

Pri pokvarjenem železcu, slabem okusu v ustih, glavobolu, vročini, zaprtju, bluvanju, diareji deluje en kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice hitro in ugodno. Znameniti internisti, priporočajo »Franz-Josef« grenčico kot najbolj uspešno odvajalno sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Naročite in kupite Ciril Metodove razglednice; s tem podpirate družbo, pa tudi domače umetnike!

Obledete obleke barva v različnih barvah in pisira tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

Predavanje ameriškega poslanika g. Princea v Ljubljani. Jutri, v četrtek ob 4. popoldne bo v veliki dvorani ljubljanske univerze predaval poslanik Zedinjenih držav Amerike v Beogradu g. Prince in sicer o vplivu ameriških univerz na javnost. G. Prince, ki je velik prijatelj našega naroda, bo predaval v srbohrvaščini. Pričakovati je, da bo ljubljanska inteligenca jutri popoldne napolnila dvorano univerze in z zanimanjem sledila izvajanjem odličnega našega prijatelja, ki slovi kot izvrsten predavatelj.

50 letnica policijskega direktorja dr. Alojzja Guštinja. Včeraj je praznoval direktor ljubljanske policije g. dr. Alojzij Guštin 50 letnico rojstva. Navzile težki in odgovorni službi, ki jo upravlja g. direktor že vsa leta od prevrata, ga vsi niso niti malo potrli ter je čakal Abrahama v popolnem zdravju in čilosti. Čestitkam k 50 letnici se pridružujemo!

Jamstvo mestne občine ljubljanske za gradbeno posojilo. Doslej je mestni magistrat prejel 20 prošenj za podelitev jamstva. Ker je vsota, do katere se jamstvo dovoljuje, omejena in skoro do polovice že izčrpana, naznanja mestni magistrat da naj vsi oni, ki nameravajo prositi za podelitev jamstva na gradbeno posojilo, vložijo prošnje, čepmijene po objavljenem pravilniku, do vštete 25. t. m. pri mestnem magistratu. Pozneje vloženih prošenj mestna občina zaradi omejenega kredita ne bo mogla upoštevati.

Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske je imel v ponedeljek 18. t. m. ob 8. zvečer v svoji pevski dvorani ob navzočnosti skoraj vseh članov svoj redni letni občni zbor, s katerim je bilo formalno zaključeno uspešno delovanje zbora v minuli sezoni. Kakor so bila poročila predsednika in tajnika razveselila za zbor, tako so bili osupljeni navzoči o poročilu blagajnika, ki je moral na žalost govoriti ne - le o prazni blagajni, temveč celo o primanjkljaju v njej. Ako pomislimo, da je ponesel zbor pred dvema mesecema slavo slovenske pesmi in domovine med naše severne brate s tolikim uspehom, da s triumfom, a žalibog vlc najboljši in spretni organizaciji in ob največjem štedenju s precejšnjim finančnim primanjkljajem, tedaj bi ga morala podpirati vsa javnost, predvsem pa država. Kakor smo šli na obnem zboru, članstvo nikakor ni malodušno zaradi finančnih neuspehov, temveč se pripravila obširna akcija, da se zbor finančno konsolidira ter znova pohiti v najkrajšem času še v druge prijateljske države. Priprani smo, da bo vsa javnost pozdravila to idealno stremjenje našega prvotnega zbora ter mu vsestransko pomagala uresničiti velikopotezne zamisli. Na obnem zboru je bilo sklenjeno z velikim navdušenjem, da pristopi pevski zbor z vsemi svojimi člani v Jugoslovensko - češkoslovansko ligo v znak hvalečnosti do češkoslov. jugoslovenskih lig, ki so prevzele in izbornu izvedle aranžman v vseh mestih ČSR, kjer je zbor nastopil. Pri volitvah je bil izvoljen soglasno prejšnji odbor brez spremembe s predsednikom gosp. S. Pečenikom tejkikom gosp. J. Gerčarjem, blagajnikom gosp. K.

Sladoleđ! Ledena kava!

Toičena smetana. Vsak dan sveže od četrtka dalje 7.64

Priporoča se slaščičarna PELICON, Wolfava ulica.

NOGAVICE Z ŽIGOM

KIJUČ

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Lasbacherjem, arhivarjem gosp. J. Cerarjem načelnikom moškega zbora gosp. I. Peruzziem ter načelnikom ženskega zbora grđ. K. Hrovatinovo. Zbor vodi z mladostno energijo ravnatelj konservatorija gosp. M. Hubad, katerega se oklepa zbor kakor svojega očeta. Vsi navzoči so mu želeli čim prejšnjega ozdravljenja, da popelje zbor do še večjih uspehov.

Prapor Sokola II. umetniško delo, izvršeno po načrtu staroste br. dr. Šubca pri tvrdki Neškudla, je razstavljen v izložbi tvrdke »Elite«, v Prešernovi ulici, na kar opozarjamo občinstvo. Slavnostno razviti se bo vršilo v nedeljo 24. t. m. ob 16. na letnem telovadišču na Prulah.

Izlet Umetnostno-zgodovinskega društva bo v nedeljo, dne 24. junija t. l. v Kočevje in potem v Ribnico. Vodi bo msgr. Viktor Steska. Izlet se bo vršil ob vsakem vremenu; odhod iz Ljubljane v glavnega kolodvora ob 7.33.

Ljudski kino (Matica) bo danes zaradi produkcije konservatorija zaprt. Jutri ob 17.30 in 21. uri »Črni angeli« z Vilmo Banky in Ronaldom Colmanom v glavnih vlogah.

Ljubljanska društva in dostavljanje pošte. Iz poštinih krogov nam pišejo: V Ljubljani je toliko društev, klubov in vseh možgih korporacij s sličnimi ali celo enakimi imeni, da je dostava pošilk zelo otežkočena. Krivda ne leži na poštinih organih ampak na odposiljateljih samih zaradi pomanjkljivih naslovov. Namesto naslova: »Klub ljubiteljev piščarjev v Ljubljani« naj se naredi popolnejši naslov: Klub ljubiteljev piščarjev v roke N. N. in ulica ter številka hiše. In slični drugi naslovi različnih klubov, organizacij in savezov naj bodo označeni enako, pa bomo vsi zadovoljni.

Brez razsvetljave je že nekaj večerov Opekarska cesta. V temnem drevovedu je ponoči kaj neprijetno, pa tudi opasno za one, ki se morajo v pozni uri vračati domov. Prebivalstvo prosi, da se nadomestijo žarnice, ki so menda že pregorele.

Vodnjak v Zvezdi. V Zvezdi se nahaja vodnjak, ki je nekaj pokvarjen. Starčki, ki posedajo tam okoli po klopih, so večkrat željni, a zaman poskušajo svojo srečo pri vodnjaku, saj ne pridejo do vode. Tudi ptički čivkajo tam okoli in brezuspešno stezajo svoje kljunčke ter kljujejo po suhem pesku. Ali bi ne bilo umestno, da se ta vodnjak popravi, ali pa da se kratkoma odstrani, da ne bodo ljudje zastonj poskušali priti do pitne vode?

Olepevalno društvo v Rožni dolini. Rožna dolina bo priredila veliko proslavo svojega postanka t. l. svoje 30 letnice. Dne 7. zvečer bo živahno vrvenje po vsej nad 270 lepih domov in nad 3000 duš prebivalstva broječi vasi. Zato vabi v nedeljo vse občinstvo na veliko ljudsko veselico, ki se bo vršila po vsej naselbinji brez vstopnine. Spored je tako bogat in prvovrsten, da ho moral razvedriti najbolj čemerne dušo in srce.

Profesor Zalokar je odpotoval do 2. ju jia

Občni zbor ljubljanske strelske družine se bo vršil v ponedeljek 25. t. m. ob 8. zvečer v salonu restavracije pri »Levu« (Go sposvetska cesta) z običajnim dnevnim redom.

Društvo »Treznost« ima svoj redni letni občni zbor danes 20. t. m. ob 20. na moškem učiteljskem z običajnim dnevnim redom. Za vse brate in sestre je udeležba obvezna.

Rapallo. Jutri, v četrtek ob pol 21. se stanek na običajnem mestu. — Predsednik.

Na kaj ne smeš pozabiti? Da se boš udeležil narodne pridelitve povodom proslave 170 letnice rojstva prvega slovenskega pesnika Valentina Vodnika. Proslava bo na nedeljo, dne 15. julija popoldne na Vodnikovem rojstnem domu pri »Kameniti mlizi« v Zgornji Šiški.

Razstava ročnih del in risarskih izdelkov bo na II. deški osnovni šoli v Ljubljani (Graben) 23. in 24. t. m. Dne 23. t. m. je otvorjena od 14.—18. dne 24. t. m. od 9.—18 ure. Vabimo starše in vse one, ki se zanimajo za samostojno delo otrok.

Drobna policijska kronika. Od ponedeljka na torek so bili policiji prijavljeni naslednji dogodki: 1. tatvina aktovke, 1. izgred in telesna poškodba, 1. tepež, 1. tatvina klobuka, 1. izgred in telesna poškodba, 1. tepež, 1. tatvina blaga, 2. prestopka pasnega kontumaca, 1. nepreviđna vožnja, 3. prestopki cestnega policijskega reda, 1. prestopke zglaševalnih predpisov, 2. prestopka obrtnega reda, 1. prestopke nedostojnega vedenja napram straži, 1. prodaja blaga sumljivega izvora in 3. prestopki avtomobilskih predpisov. Aretaciji sta bili izvršeni 2. 1. radi tatvine in zaradi nedostojnega vedenja.

Nepreviđen kolesar. Ko je prednočnim okrog 20. šla 63 letna zasebnica Helena Avžlaher po Gradnovem nabrežju domov proti Zabajaku, se je pripodil za njo mlad kolesar, ki se je ravno še pravočasno omlad neki dami z otroškim vozičkom in nato zavozil naravnost v Avžlaharjevo. Stara revica je dobila v hrbet tako silovit sunek, da je padla po tleh in se močno potokla. Nerodnega kolesarja je stražnik legitimiral in bo moral Avžlaharjevi povrniti zdravniške stroške.

Pretep med gostom in natakario. V ponedeljek okrog 1. ponoči je bil opozorjen stražnik na Sv. Petra cesti, da je nastala v bližnji kavarni pravcata vojna. Stražnik se je takoj podal v lokal in našel poleg drugih gostov tam razgrajajočega Vilka S. z rano na obrazu. Boj je nastal med natakario in Vilkom zaradi nekega računa. Jela sta se med seboj prepirati ter se obdelavati s psovskimi, dokler se ni natakaria razkačila in udarila Vilka z neko posodo po obrazu. Gosta je to tako pogrelo, da le kar brz pograbil kozarec in ga treščil natakari v glavo. Posledica pretepa je bila, da sta oba krvavela in ju je mogel primerno potolažiti še le stražnik.

Iz Maribora

Oblasna skupščina mariborske oblasti je sklicana za torek 17. julija ob 10. v kazinski dvorani. Obravnavali se bodo naslednji predlogi oblasnega odbora: osnutek uredbe o zdravstveni službi na deželi, osnutek uredbe o organizaciji kmetijsko - pospeševalne službe, osnutek uredbe o gasilskem skladu, osnutek uredbe o živinorejskem skladu, osnutek uredbe o okrajnih zastopih in cestnih odborih in osnutek uredbe o viničarskem redu.

Iz sodniške službe. Na mesto sodnika dr. Dolinarja, ki je bil premeščen v Radovljico, je prišel na mariborsko okrajno sodišče sodnik Verbič iz Murske Sobote, z mariborskega okrajnega sodišča je bil premeščen na okrajno sodišče v Murski Soboti sodnik Moškon.

Stanovanjske težave. Po podatkih društva stanovanjskih najemnikov je v Mariboru 509 sodniških odpevalnih stanovanj. Razprav se je vršilo okoli 20, pred izvršitvijo je 60 delozacij. Od 1. maja pa je že 50 stanovanj z raznimi preureditvami odtegnjenih prvotnim stanovanjskim svrham.

Radio oddajna postaja v Mariboru. Najbrže do take postaje ne bo kmalu prišlo, zato bodo igralci v drž. razredni loteriji, ki bodo igrali na srečke Združenje izminilce r. z. z. o. z. v Ljubljani tudi v XV. kolu obveščeni v »Jutru« o izrežbahni številkah. Ker priobčuje Združenica hranilnica samo one izrežbane srečke, ki so bile kupljene pri njej, oziroma v upravi »Večernika« v Mariboru na Aleksandrovi cesti št. 13. priporočamo vsem Mariborčanom in okoličanom, da kupujejo srečke, dokler jih je še kaj na razpolago v upravi »Večernika« na Aleksandrovi cesti št. 13.

Uradniška menza v Mariboru. Na dnevnem redu četrtkov seje občinskega sveta je tudi pritožba zadruge za splošno gostilničarsko obrt zaradi uradniške menze. Gostilničarska zadruge se čuti ogroženo na od te menze ter predlaga občini, naj od vzame menzi prostore v Kazini. Kakor se tudi mora priznati, da so gostilničarji v Mariboru kakor tudi drugod res močno obremenjeni z davšinami, vendar je gotovo, da bi njim, ki jih je 166 po številu, ne bilo pomagano, če bi prenehala uradniška menza. Pritožba celo dokazuje, da je menza velevažen faktor v regulaciji cen. Če bi menza prenehala, še ni nikjer rečeno, da bi vsi njeni naročniki začeli zahajati v gostilne. Javno je, da bi si osnovali privatno kuhinjo ali pa bi si pomagali kako drugače. Kadar bodo dani ugodni pogoji, bodo take organizacije, kakor je menza, itak same od sebe prenehale.

Iz Celja

Višji tečajni izpit na državni realni gimnaziji. Pod predsedstvom direktorja A. Zupana se je 18. t. m. zaključil višji tečajni izpit, ki izkazuje jako povoljne uspehe. Od 16 kandidatov in 7 kandidatnih sta bili dve kandidatinji na podlagi odličnih uspehov v poletnem spričevalu ter pismene naloge pri višjem tečajnem izpitu oproščeni ustnega izpita, ostali pa so ga položili uspešno. Zavod zapuščajo: Berglez Hedvika, Miran Brinar, Jožef Brunšek, Dušan Cremožnik, Vladimir Diehl, Adolf Dobovišek, Ljudmila Druškovičeva (oproščena ustnega izpita), Marija Florjančič, Mihael Kresnik, Dimitrij Omersa, Miran Perovšek, Jožeta Petrič (oproščena ustnega izpita), Alojz Piškur, Albert Podhraski, Skromir Potočnik, Miroslava Presker, Rudolf Ravbar, Staša Rožman, Marta Schwab, Jožef Umek, Martin Uranjek, Jožef Vidic in Branko Voglar.

Smrtna kosa. V celjski javni bolnici sta umrla 18. t. m. 58letni Anton Zupančič, pekovski pomočnik iz Rogatca, in 4letni Franc Šeruga, sin delovodje iz Pečovnika pri Celju.

Svarilo trgovcem. Miha Gabrič iz Gaberja št. 16. je prišel v trgovino Wogg v Prešernovi ulici v Celju in prosil, da bi mu dali knjižico, na katero bi jemal blago na mesečni račun. Vzel je takoj večjo množico specerijskega blaga. Pravil je, da je njegova hiša v Rožaki Slatini pogorela in da se je sedaj nastanil v Gaberju v gostilni Čeček. Dognalo se je, da je tudi v drugih trgovinah izvalil na sličen način blago in da se je še isti dan odpeljal v Maribor.

Policijske vesti. Krojaški pomočnik Drago Pirš je prijavil, da je nekdo vlomil v njegovo pritično spalnico, iz katere mu je odnesel eno kitaro in en par lakastih čevljev. — K. P., voznik iz Frankolovega, ne more pozabiti, da ga je aretirat v petek stražnik zaradi pijanosti. V soboto je zopet vozil v pijanem stanju proti domu. V Gaberju je opazil stražnika in ga začel zmerjati in psovati. Seveda bo končno govorila sodnija. — Karolina Tramšek je našla v svoji kleti na Dolgem polju 2 izvoda »Mayerjevega leksikona« št. 19. in 20. Našla ju je zazidana in ju je izročila posestniku Mariji Vrečarjevi. Sumi se, da sta bili knjigi komu ukradeni že pred daljšim časom.

Vlom v barako »SK Celje«. Neznani tatili so vlomili v noči od 15. na 16. v barako »SK Celje« in odnesli 5 parov klotastih hlače, par čevljev, par volnenih dokolenic, par volnenih nogavic in dušo žoge. Skupna škoda znaša 427 Din.

Huda zakonska polovica. Žefka T. iz Gaberja je resolutna in močna ženska. V hiši nosi hlače ona. V soboto je pogrešala svojega Franca in šla je za njim. Našla ga je v neki gostilni v družbi neke Julke. Imela sta se dobro. Žefka je pogrnala oba ven na cesto, pred gostilno pa je dejansko napadla Julko. Oklofotala jo je in vrgla trikrat ob tla. Julka je krvavela iz nosa in tarmala, da ima hude bolečine v glavi. Na policiji je Žefka priznala in rekla, da je tudi možica nabila in da ga bo še, če bo popopal z Julko, ki naj si išče drugih kavalirjev, ne pa njenega Franceta.

Iz Tržica

Še — **Netrpna smrt** je pokosila v soboto go. Vero Šubertovo, soprogo tovarniškega nastavnika, v četrty njenih let, ki jih je našla komaj 23. Hotela je dati življenja svojemu naraščaju, toda padla je sama in tudi dete je umrlo. Ob grobu mlade matere in deteta plaka Tržič in se joče številno sorodstvo. Usoda je včasih resnično tragična. Tragika tega slučaja pa je pretrpela vse. Prizadetim iskreno sožalje!

Še — **Težka nesreča z motornim kolesom.** Lepo nedeljsko popoldne je izrazilo pol Tržiča v prost prirodo, da se po dolgem deževju zopet navdije svežega zraka. Tudi delovodja tukajšnje predilnice g. Stransky je velel svojemu sinu Otonu, naj zapreže motorno kolo s prikolico. Okoli treh popoldne so se odpeljali oče v prikolici, sin kot vozač, gđ. Berta pa je zavzela prostor na zadnjem sedišču. Proti Naklem in dalje na jug jih je nesel železniški konj in se vračal proti sedmi uri v Tržič. Tam na železniškem prelazu pri km 39 jih je pričakala usoda. Zaradi velikega udara in teže, ki je pritisnila na os prikoličnega kolesa, se je zlomila os, kolo je odletelo, potni, so padli čez glavo v travo pod cesto in na trdo cesto. Vozač Oton je po naključju odnesel zdravo kožo. Gđ. Berta Stranska je ušla lažje poškodbe po kolenih, gospod Stransky pa, ki je padel na cesto in na katerega je padlo tudi motorno kolo, je bil veliko bolj nesrečen. Zl. si je poškodoval križ, glavo, in dobil je težje notranje poškodbe, tako da so morali nujno poklicati prevoznika g. Pičulina, ki je imel svojo vprego baš pri Primožu v Pristavi, da je odpeljal poškodovance v Tržič, kjer jim je nudi prvo pomoč g. dr. Pavel Pance, ki je z veseljem ugotovil, da ni nobenih zlomenin, temveč le težje notranje poškodbe, tako da je ostal g. Stransky lahko v domači oskrbi. Motorno kolo gospod Stranska ima v splešnem veliko smolo. Ze tretjič se je z njim ponesrečil sam g. Stransky. Pred dobrim letom in pol si je pri taki nesreči zlomil nogo in bil več kot tri mesece za delo nesposoben. Ze prej enkrat se je temeljito pobil po vsem životu, sedaj pa ga je baš njega zopet doletela huda nesreča. Želimo mu, da čim prej je zdravi.

Še — **Izletniški dan tržiške mladine.** V ponedeljek je pohitela mladina t. kajenje osnovne šole pod vodstvom svojega učitelja na Vrhniko. Vseh izletnikov je bilo okoli 200. Štirje razredi meščanske šole pa so izleteli na vse strani slovenske zemlje. Dva razreda dečkov sta odšla celo na Slomškovo dan na Slom ter si spetoma najzaj grede ogledala zanimivosti celjske okolice.

Z Jesenic

Še — **Dramatični odsek sokolskega društva na Jesenicah** vpripori danes, v sredo ob 20. veselojugo „Sladkosti rodbinskega življenja“. Pri predstavi bo sodeloval polnoštevni orkester jeseniške „Edinosti“. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri g. Mežiku.

Še — **Na dopis v „Slovenca“** z dne 17. t. m. v rubriki „Z Jesenic“, odgovarjamo, da smo že v naprej vedeli, da bo „Slovenec“ dopisnik z Jesenic zadevo glede razvalin bodočega Prosvetnega doma priključil po svoje, zato smo to prepustili njemu, da bo tudi on imel kaj opravila. Uverjen naj bo, da nam je s tem člankom napravil zelo veliko uslugo in smo mu zato zelo hvaležni, kajti „Prosvetni dom“ bo morda zaradi tega še prej stal, kakor bi sicer. In takrat, ko bo popolnoma dograjen, ne bodo jeseniški Sokoli in naprednjaki več tako polni klirikalnega kina in raznih prireditvev, ampak bodo rajše obiskovali svoje, kar je edino pravilno.

Iz Zagorja

Še — **Nedeljska zborovanja.** V nedeljo se je vršil ob 9. dopoldne v Sokolskem domu sestanek kraj. org. SDS iz Zagorja, Aržin in Kotredže. Sestanka se je udeležil kot zastopnik centrale prof. Jug iz Ljubljane. Izvolil se je iz vrst vseh treh organizacij 10 članski odbor, ki bo enotno zastopal gospodarska in socialna vprašanja prebivalstva zagorske doline. Sklenjeno je bilo, da se priredi meseca septembra velik manifestacijski shod KDK, katerega se bo udeležilo več poslancev. Sprejeta je bila tudi resolucija na pritožbo gospodarskih krogov zaradi preobilnega posipanja cest. — Ob 11. se je vršilo zborovanje NSZ, ki je razpravljala o socialnih vprašanjih delavstva m upokojencev. Zborovanja se je udeležil predsednik g. R. Juvan iz Ljubljane, in je bilo storjenih več sklepov in načrtov za nadaljnjo strokovno organizacijsko delo.

Še — **Roka pravice,** ki jo je sokolsko gledališče v soboto vpriporilo, je uspešno nepričakovano dobro. Občinstvo želi, da bi se igra še enkrat ponovila.

Še — **Zapeljivji vrtljaki.** V Toplicah se je za nekaj dni ustavila potovalna družba z vrtljakom, kar je za mladež posebno veselje in zaželjo. Po vožnji na zapeljivem vrtljaku sta posebno zahrepenela 14letna R. R. iz Toplice in O. P. iz Podkrajca. Ko sta premišljevala in ugovarjala, kako bi prišla do denarja, sta opazila, da se nahaja poslastičnica Julija Jerman iz Podkrajca na polju. Hitro sta napravila načrt. Podala sta se v hišo omenjene poslastičnice, zlezla sta skozi okno v sobo, odprla omaro in vzela 46 dinarjev in vžigalnik, ki se je nahajal poleg denarja. R. je še malo pogledal po kuhinji in popil nekaj črne kave. Z denarjem, ki sta si ga razdelila, sta se podala k vrtljaku in zadostila svojim željam. Svojege denarja sta se zavedala in se nista upala 3 dni vrniti domov. Mlada navihanca je orožništvo prijaviilo sodišču.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 19. junija 1928.

Višina barometra 308.8 m

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Rel. vlag.	Smer vetra in brzina v metrib.	Oblačn.	Padavine
Opazovanja							
Ljubljana	61.8	17	75	E 3	10		
Maribor	60.6	13	92	mimo	10		
Zagreb	761.3	15	63	SSW 6	10		
Beograd	62.4	18	38	mimo	0		
Sarajevo	760.4	14	65	mimo	0		
Skoplje	766.4	15	57	mimo	0		
Dubrovnik	63.9	19	39	E 1	0		
Split	63.3	18	65	SE 2	1		

Solnce vzhaja ob 4.12, zahaja ob 19.50, luna vzhaja ob 5.12, zahaja ob 22.7.

Danes je bila v Ljubljani temperatura 20.8 C najvišja, 10.0 C najnižja.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Mlo izpremembe, najbrže prej poslabšanje kot izboljšanje.

Tržiška vremenska napoved za sredo: Lahni zmerni vetrovi z juga, nebo oblačno, mestoma dež; temperatura od 17 do 25 stopinj. Morje razburkano.

Gospodarstvo

Občni zbor Društva agronomov v Zagrebu

V nedeljo in ponedeljek se je vršil v Zagrebu občni zbor Društva agronomov, ki je najbolj razširjeno društvo akademično naobrazenih kmetijskih strokovnjakov v državi. Stele namreč nad 170 članov, večinoma iz Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Bosne, Vojvodine in iz Slovenije. V odboru imajo Slovenci svojega podpredsednika in dva odbornika. Ta občni zbor je bil izredno zanimiv, ker so se na njem obravnavala važna in aktualna gospodarska ter stanovska vprašanja. Posamezni referenti so svoje predmete temeljito obdelali in iznesli podatke, ki jih doslej ni bilo nikjer dobiti. Ker so ti referati pomembni tudi za javnost, je občni zbor sklenil, da jih nastisne v posebni knjižici, kar mu je omogočil oblastni odbor zagrebske oblasti, ki mu je v ta namen dovolil primerno podporo. Udeležba na tem občnem zboru je bila zelo zadovoljiva; navzočih je bilo nad 80 članov.

Občni zbor je otvoril društveni predsednik g. dr. Franješ s pozdravom na navzoče člane ter na zastopnike oblasti in korporacij. Hrvatsko gospodarsko društvo je zastopal predsednik g. Mahnik, Kmetijsko društvo za Slovenijo njen ravnatelj inž. Rado Lah. Savez hrv. seljaških združenj prof. inž. Jurič, mesto Zagreb g. Modrič, Društvo rastlinogojcev dr. Tavčar, Jugoslovansko šumarsko združenje tajnik g. Čević, Društvo kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo inž. Lukman, Trgovsko zbornico v Zagrebu g. dr. Butorac. Občni zbor so brzojavno oziroma pisмено pozdravili g. kmetijski minister dr. Sv. Stanković in številni zastopniki organizacij in razni člani.

Občni zbor je najprej sklenil poslati pozdravno brzojavko Njegovemu Veličanstvu kralju in kmetijskemu ministru, nakar so sledili referati. G. inž. Lah je obravnaval vprašanje povečanja kmetijske produkcije ter vprašanje stanovskega zastopstva kmetijstva v kmetijskih zbornicah. Navzile splošni gospodarski krizi, ki je zadnja leta zavladala v naši državi in posebno težko zadela kmetijstvo, se opaža splošna namarnost v njenem reševanju. Premalo se dela na tem, da bi se povečala kmetijska produkcija in tako pocenila, da bi lahko z našimi pridelki konkurirali v inozemstvu. Naša gospodarska bilanca je pasivna, ker premalo proizvajamo za izvoz in še to predrago. Rešitev krize ne leži v zvišanju cen za produkte, temveč v povečani produkciji in v njeni pocenitvi. Merodajni krogi pa ne upoštevajo teh momentov, zato ker nima kmetijstvo pravega zastopstva. Dandanes zastopajo kmetijske interese trgovske, obrtne in industrijske zbornice, ki seveda ne morejo imeti pravega zmisla za potrebe kmetijskega stanu. Najnuj potrebno je, da se ustanovi, kakor za druge stanovne, tudi za kmetijstvo kmetijske zbornice, ki bodo merodajne za kmetijsko zakonodajo. Predlagal je dve resoluciji zaradi zvišanja kmetijske produkcije in ustanovitve kmetijskih zbornic.

Vseučiliški profesor g. inž. Stepan Jurič je referiral o združnem imetju in našem kmetijskem napredku. V tej študiji je referent temeljito obdelal dosedaj tako malo znano snov o razvoju združništva rodbinskih združenj Hrvatov in Srbov v minulih stoletjih in o njih pretvorbi v moderne zadruge oziroma o njih razpadu. V rodbinskih ali hišnih združenjih je prevladovala svojačinska osebnost, ker je zadruga izvolila za svojega starešino tistega, ki se ji je delo najposposnejši. Ta je pa imel tudi vso moč v zadrugi, v kateri so mu morali biti vsi pokorni. Sposobnosti je igrala tu prvo vlogo. Zveze moderne zadruge niso v sebi tako trdno zvezane, kakor so bile hišne zadruge, zato ne dosežemo z njimi še tistega uspeha, kakor bi ga morale nuditi po svojem prvobitnem ustroju. Končno je referent na podlagi svojega referata zaključil, da ne moremo imeti vsi enake pravice na zemlji; ker je površina kulturne zemlje omejena, mora biti omejena tudi pravica do lastništva te zemlje. Nadalje vodi k napredku v kmetijstvu pot samo preko sposobnih ljudi in preko sistema, po katerem ne sme nesposobni ovirati sposobnega v delu in napredku.

G. prof. Rittig je predčital referat vinarskega in sadjarskega strokovnjaka g. Stanka Ožanica o gojenju južnega sadja v Dalmaciji. Na podlagi statističnih podatkov je poudarjal, koliko milijonov izdaj za uvoz južnega sadja, ki bi ga lahko pridelovali doma v Dalmaciji. Navajal je posamezne vrste sadja kakor so: namizno grozdje, razna zelenjava, olje, mandeljini, smokve, rožiči, pignoli, oranže in citrone. Predlagal je razne pripomočke, kako bi se razširilo proizvajanje tega sadja s predavanji, tečaji, z ustanovitvijo šole v tem smislu, drevnic za gojitve sadik tega sadja itd.

G. dr. Branko Horvat in inž. Ružička sta predavala o kmetijskem pouku in o splošni izobrazbi kmeta. G. dr. Horvat je poudarjal, da je splošna izobrazba na deželi pomankljiva, zaradi česar tudi kmetijski pouk ne dosega želenih uspehov. Če hočemo doseči napredek v kmetijstvu, moramo najprej dvigniti splošno izobrazbo kmeta. V splošnem pa je treba jasno ločiti osnovno izobrazbo in kmetijsko-strokovni pouk. G. inž. Ružička je govoril o posebnosti uspešnih nižjih kmetijskih šol, ki ne zadovoljujejo. Predlagal je, naj se v vsakem srezu ustanovi po ena zimska šola za odrasle kmete in sinove malih posestnikov; dosedanje kmetijske šole naj se preustrojuje v triletne šole.

S tem je bilo dopoldansko zborovanje zaključeno. Popoldne so se pod predsedstvom podpredsednika dr. Rittiga obravnavala stanovska vprašanja, predvsem o namestitvi kmetijskih strokovnjakov pri oblastnih odborih.

V ponedeljek se je občni zbor nadaljeval. Zborovanje je prisostvovali tudi državni poslanec in oblastni referent za kmetijstvo g. Josip Predavec. G. dr. Karl Šoštarč-Pisarič je predaval o kmetijski izvozi kapaciteti naše države. Podal

AMERIKA

NOVA FUNDLANDIJA

7565 a

EVROPA

ANGLIJA

g. WILMER STULTZ in gđna. AMELIJA EARHART

sta rabila pri poletu iz Nove Fundlandije v Anglijo

GARGOYLE MOBILOIL

TO JE ZOPET DOKAZ ZA ZANESLJIVOST

GARGOYLE MOBILOIL

VACUUM OIL COMPANY D. D.

je zelo zanimive statistične podatke o posameznih pridelkih. G. dr. Pavel Kvakan je razpravljal o današnjem stanju in potrebi reorganizacije naše kmetijske službe. Navedel je vse čimlenice, o katerih se je že toliko pisalo, ki se pa doslej niso upoštevale. Prof. dr. Tavčar je končno predlagal, da se izvolijo tri sekcije, ki bodo izdelale primerne resolucije. Po daljši debati o tem važnem vprašanju je bil izvoljen odsek, ki bo sestavil končne predloge.

Predsedstvo je nato prevzel podpredsednik g. inž. Lah, ker je g. dr. Franješ referiral o delokrogu in delu naših kmetijskih fakultet v Zagrebu in Beogradu. Za našo državo sta potrebni dve kmetijski visoki šoli: ena za zapadni del države druga za vzhodni del, ki ima popolnoma različne kmetijske razmere. To predavanje je bilo zelo zanimivo ter je pokazalo v pravi luči pomen in potrebo obeh visokih šol.

Po tem referatu se je nadaljevala debata o kmetijsko-šolskem vprašanju, ki pa je podala zelo različna mnenja. Uvidelo se je, da je teko ugotoviti eno smer, ki bi odgovarjala vsem razmeram. Bolje je reševati to vprašanje v vsaki oblasti posebej, prilagodišči ga kulturnemu stanju določene pokrajine.

G. prof. dr. Orizek je predlagal, da se osnuje društvo živinorejcev, kar je bilo sprejeto. Nato je bila predčana resolucija o razmerju agronomskih strokovnjakov napram agrarni reformi.

Jugoslovensko društvo agronomov v Beogradu je naslovilo na Društvo agronomov v Zagrebu dopis, v katerem predlaga, naj bi se obe društvi fuzionirali v eno. Po dolgi in živahni debati se je sklenilo predlagati beograjskemu društvu ali da se osnuje Zveza obeh društev, v kateri obramba obe društvi svojo samostojnost, ali da se vrše vsaj skupni kongresi obeh društev. Če pa želi beograjsko društvo na vsak način fuzionirati, tedaj naj se ta fuzija izvede tako, da pristopijo člani beograjskega društva zagrebskemu društvu. Zagrebsko društvo je najstarejše in ima 170 članov, medtem ko ima beograjsko, ki je bilo ustanovljeno šele pred par leti, komaj 46 članov.

Občni zbor Društva kmetijskih strokovnjakov je pokazal kako nujno je potrebno, da se strokovnjaki večkrat sestanejo na anketah in obravnavajo stanovska in strokovna vprašanja. Pri tem se vidi, kako vladajo v enem ali drugem kraju različni nazorji, ki so posledica vplivov kraljevih razmer. To delstvo nam da tudi mignjaj, da ne kaže reševati kmetijsko-strokovnih vprašanj enostavno za vse pokrajine enako, ampak da jih je prilagoditi kraljevim razmeram, predvsem kulturnemu stanju kmetijskega prebivalstva. Razen tega je važna tudi različnost kmetijske produkcije v posameznih krajih. Tako imata n. pr. volvodinski kmet in deloma tudi hrvatski preči enostavno kmetijsko gospodarstvo, ki obstoja v pridelovanju pšenice in koruze; nasprotno pa ima slovenski kmet mnogo težavnejše gospodarjenje, ker mora razen vseh vrst žita gojiti tudi koruzo, ajdo, proso, krompir, pesu, korenje, repo in razne krmne rastline. V tem pogledu zahteva kmetijsko gospodarstvo v Sloveniji mnogo intenzivnejše delovanje nego ono v Banatu. Tako sestanki so torej potrebni ne samo za kmetijske strokovnjake, temveč tudi za tiste oblastne čimlenice, ki odločajo o načinu izboljšanja gospodarstva v posameznih oblastih. Priprčani smo, da bo ta občni zbor prinesel našemu kmetijstvu obilo uspehov.

— **Pogajanja za revizijo trgovinske pogodbe z Avstrijo.** Koncem preteklega tedna je naša delegacija pod vodstvom prof. dr. Milana Todorovića odpotovala na Dunaj k pogajanjem za revizijo trgovinske pogodbe z Avstrijo. V ponedeljek so naši delegati že stopili v stike z eksperti avstrijske vlade. Kakor znano, so se ta pogajanja na željo avstrijske vlade pričela že v decembru preteklega leta, vendar pa takrat niso dovedla do sporazuma, ker naša delegacija ni mogla pristati na avstrijske zahteve, ki gredo za tem, da se nekatere avstrijske agrarne čimlenice (predvsem na govedo, konje, prašiče i. d.) podvoji, oziroma potrojijo, kar bi težko prizadelo naš izvoz zlasti izvoz iz Slovenije. Tako namerava Avstrija povisati carino na prašiče — poštarje od 9 na 27 zlatih kron, kar bi najtežje in predvsem prizadelo pra-

šičerejo v Sloveniji, kajti lahki prašiči-peršutarji se izvažajo skoro izključno le iz Slovenije in Hrvatskega Zagorja. Isto velja glede nameravanega povisjanja carine na prašičje meso in klobase, na klavno govedo, goveje meso in konje. V informiranih avstrijskih krogih se pričakuje, da bodo pogajanja kmalu končana, in sicer še pred 15. julijem, s katerim dnem hoče Avstrija uveljaviti nove carine. Po dunajskih vesteh hoče naša država predvsem doseči protikoncesije v obliki pristanka Avstrije na povisjanje nekaterih naših industrijskih carin. Izgleda torej, da hoče naša delegacija za koncesije naših industriji, ki za skupno gospodarstvo ne morejo biti bistvenega pomena. Žrtvovati najvažnejše izvozne interese Slovenije.

— **Zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o zaščiti industrijske svojine** je objavljen v 58. številki »Uradnega lista« od 18. t. m. V isti številki je objavljen tudi pravilnik ministra za trgovino in industrijo, s katerim se spreminja naredba z dne 17. novembra 1920. o izvrševanju uredbe o zaščiti industrijske svojine.

— **Važne spremembe avstrijskih carin.** Dodatno k naši tozadevni notici, ki smo jo objavili v zadnji nedeljski številki, je treba še navesti, da bo tudi avstrijska carina na fižol znižana od 3 na 1.50 zlatih kron.

— **Občni zbor Saveza novčanik in osiguravateljskih zavodov v Zagrebu** se je vršil v ponedeljek v dvorani zagrebske zbornice. Ker je dosedanjí predsednik Saveza g. dr. Ernest Miller zaradi bolezni odstopil, je občni zbor soglasno izvolil za predsednika g. dr. Branka Pliverića, namestnika glavnega ravnanja Prve hrvatske štedionice.

— **Občni zbor.** Redni občni zbor Cinkarne d. d. v Gaberju pri Celju se bo vršil 29. t. m. v družbenih poslovnih prostorih (bilanca 1927); redni občni zbor Pokojniškega zavoda za nameščence v Ljubljani 3. julija (ob 9. uri pop.) v seini dvorani magistrata v Ljubljani (bilanca 1927., določitev zneska za podporo k rentam vdov z otroki in dvojnih sirot za l. 1929. po § 6. pravilnika o draginskih doklah).

Berze

19. junija.

Na ljubljanski borzi je bil tudi danes promet slab. Potrebo v devizah Newyork in Trst je krila privatna ponudba, ostalo potrebo pa Narodna banka. Tečaji so ostali v glavnem nespremenjeni; devize na London in Newyork sta za malenkost popustili, deviza na Dunaj pa se je malo okrepila.

Na zagrebskem efektinem tržišču je vojna škoda za malenkost popustila. Pri slabem prometu se je promptna trgovala na 453, za junij po 453 in za december po 476. Investicijsko je bilo zaključeno na 92. Med bančni vrednotami je bil promet običaen. Trgovale so se Hipoteekarna po 950, Ričetka po 160 — 165 in Srpska po 145. Industrijske vrednote so bile zanemarljive. Zaključen je bil samo Gutmann po 215. Tečaji ostalih vrednot se niso bistveno spremenili. Trboveljska notira 490 — 500.

Devize in valute

Ljubljana. Amsterdam 0.22.92, Berlin 0.13.585, Budimpešta 9.90—9.93 (9.915), Bruselj 0.7.9875, Dunaj 7.9855—8.1035 (8.0005), Curih 1093.5—1096.5 (1095), London 277—277.8 (277.4), Newyork 56.72—56.92 (56.82), Pariz 0—223.4, Praga 168.1—168.9 (168.5), Trst 297.75—299.75 (298.75), Stockholm 1524—1528 (1526).

Zagreb. Amsterdam 22.89 — 22.95, Dunaj 7.9855 — 8.0155, Berlin 13.57 — 13.60, London 277.4 — 277.8, Newyork 56.676 — 56.876, Pariz 222.4 — 224.4, Praga 168.1 — 168.9, Trst 297.67 — 299.67, Curih 1093.5—1096.5; dolar 56.1 — 56.3.

Trst. Beograd 38.35 — 38.65, Dunaj 264.75 do 270.75, Praga 56.5 — 56.5, Pariz 74.6 do 74.9, London 92.72 — 92.92, Newyork 18.955 do 19.015, Curih 365.75 — 367.75; dinarji 33.35 — 33.85.

Dunaj. Beograd 12.4875 — 12.5275, Berlin 169.47 — 169.97, London 34.6175—34.7175, Newyork 37.30 — 37.40, Milan 709.05—711.55, Pariz 27.8650 — 27.9650, Praga 21.0050 do 21.0850, Curih 196.70 — 137.70.

Curih. Beograd 9.1325, Berlin 123.95, Newyork 518.67, London 25.31375, Pariz 20.385, Milan 27.27, Praga 15.37, Budimpešta 90.45, Bukarešta 3.175, Sofija 3.745, Varšava 58.175, Dunaj 73.

Deviza Beograd na ostalih borzih: v Pragi 59.16, v Berlinu 7.359.

Efekti.

Ljubljana. Investicijsko 92—0, Vojna škoda 454.5—0, Celjska 158—0, Ljubljanska kreditna 128—0, Kreditni zavod 165—175, Vevče 105—0, Kranjska industrijska 305—0, Ruše 280—300, Stavbna 56.0, Sešir 105—0, Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 453 — 453.5, kasa 0 — 453.5, za junij 453 do 454, za december 476 — 478, investicijsko 91.25 — 91.75, agrarne 55.5 — 0; bančne vrednote: Poljo 19 — 19.5, Kreditna 85 — 0, Hipo 59.5 — 60, Jugo 88 — 89, Ljubljanska kreditna 126 — 130, Narodna 6950 — 7050, Prašedionica 950 — 955, Ričetka 160 — 170, Srpska 145 — 146, Zemaljska Sarajevo 135 do 142; industrijske vrednote: Narodna šimska 20 — 30, Gutmann 215 — 220, Slaveks 0 — 112, Slavonija 11 — 12, Danica 143 — 148, Drava 382.5 — 385, Sečerača 490 — 500, Tvrnica vagonov 95 — 100, Vevče 105 — 106, Isis 31 — 31.5, Dubrovačka 495 — 500, Trbovelje 490 — 500.

Beograd. Vojna škoda 452.5 — 453.25, investicijsko 91.25 — 92, agrarne 56 — 57.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (19. t. m.). Les: Tendence nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni tramov, po notni kupca, fco, vag. nakl. post. po 250. Deželni pridelki: Tendence nespremenjena. Cene terminski pšenici (novi) in turščici so nekoliko popustile. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slov. post., mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška promptna, 78/79 kg po 395—397.5, baška nova, uzanačo blago, brez doplačila, za julij po 335—337.5, za avgust po 327.5—330; turščica (slov. post., navadna tarifa, plač. 30 dni): laška promptna po 332.5—335, činkantini po 345—350; oves: baški, promptni po 305—310; moka: »Ogc. fco. Ljubljana, plač. po prejemu po 330—335.

Kovosadska blagovna borza (19. t. m.). Tendence mirna. Promet: 8 in pol vagona pšenice, 23 vagonov turščice, 2 vagona moke in 8 vagonov otrobov. Cene turščice so nekoliko popustile. Pšenica: baška, 77/78 kg 327.5—350; baška, 78/79 kg 350—352.5; gornjebanaška, 78/79 kg 345 — 347.5. Turščica: baška in sremska 280 — 282.5. Oves: baški in sremski 280 — 265. Moka: baška »Ogc« in »Ogc« 465 — 475; »2« 450 do 460; »5« 440 — 450; »6« 420 — 430; »7« 350 — 360; »8« 240 — 245. Otrobi: baški in sremski v jutajih vrečah 215 — 220, banaški 200 — 210.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (18. t. m.). Na ameriških borzih so cene ponovno nekoliko popustile in tudi na budimpeštanskem terminskem tržišču je razpoloženje mirnejše. Tendence na dunajski borzi ne kaže nikakih sprememb. Jugoslovanska pšenica (baška, banaška, 77 kg) se je za avgust trgovala po 1.775 Kč. Tudi v turščici ni bistvenih sprememb. Uradno notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine: pšenica: domača 42.25 — 43.25, madžarska Tisa (81/82 kg) 47.25 — 47.75; rž: marchfeldska 42 — 42.25; turščica: 38 do 38.75; oves: domači 37 — 37.25.

Dunajski goveji sejem (18. t. m.). Dogon 3143 komadov, od tega 272 iz Jugoavstrije. Pri slabem prometu so cene, izvzemši prvovrstnemu blagu, popustile za 5 grošev. Za kg žive teže notirajo: voli I. 1.45 — 1.70 (izjemno 1.70 — 1.95), II. 1.20 — 1.40, III. 0.90 — 1.15, biki I. 1.00 — 1.40, krave 0.80 do 1.30, slaba živina 0.65 — 0.85.

Iz življenja in sveta

Edini rešilni bilki - Rusi in Amundsen

Če Nobile vzdrži še ta teden, bo rešen

Vihar je Nobilu odnesel šotor. — Italijani so hote in vedoma tajili resnost položaja. — Skrivnost gondole z živili. — Trije ledolomci, dve poizvedovalni ladji in osem letal na poizvedovanju in iskanju

Radiogrami, ki jih od časa do časa sprejema «Città di Milano» v Kingsbayu, postajajo čedalje redkejši in obupnejši. Nobile kliče na pomoč samo z znakom za skrajno silo SOS. Mraz je na severu nekoliko odnehal, solnce je pritisnilo, a njegova toplota prinaša Nobilovim ponosencem črne iz-

Med Kingsbayem in Mozelskim zalivom križari ladja Hobby. Blizu Severnega rta imata oporiščno bazo Lützow-Holm in Larsen, ki delata izvidne polete v severovzhodni smeri. Ostala letala so deloma v Kingsbayu, deloma na potu proti Spitzbergom. Akcije za rešitev se udeležuje pet naro-

Carigradu, višje nauke je opravil v Londonu, a odtod je odpotoval v Rusijo. Tam so ga nastavili kot glavnega inženjerja za progo, ki naj bi vezala Transbajkalsko z Vladivostokom in s Port Arturjem na Ljaotunskem polotoku.

V tistem času so bila ta ozemlja skoraj še neobljubljena. Mimo velikanskih gorskih verig, preko divjih pustin in veletokov, v večni nevarnosti pred kitajskimi razbojniškimi plemeni, so vodila gradbena dela do morske obale. Tu pa tam so našli na neznan mesteca, v katerih ni bilo niti še sledu

o kakšni evropski civilizaciji. V kratkem času pa se je značaj teh pokrajin popolnoma spremenil. Nastala so bogata, industrijalno in prometno važna središča s čisto evropskim licem, kakor veliki Harbin, a pokojni Jugović je imel pri tem civilizatorskem pionirskem delu največ zaslug. Kako dobro so se zavedali teh zaslug, kaže dejstvo, da so mu v Harbinu še za življenja postavili spomenik, a mnoge šole in druge kulturne ustanove v tistih krajih nosijo njegovo ime.

Poslednja leta življenja je preživel Jugović skromno v Leningradu. Ni se hotel ločiti od Rusije, ki mu je postala druga, ljubljena domovina, v čije bodočnost je trdno verjel. Posvetil ji je vse svoje moči, da bi bila ta bodočnost čim večja in lepša.

Gosta Herbert Hooverja, žena republikanskega kandidata za predsedniško mesto Zedinjenih držav.

Ženska preletela Ocean v 22 urah

«Girl Lindy» je prišla iz Amerike v Evropo z letalom «Friendship», katerega je vodil pilot Schulz

Leto dni po zmagi Charlesa Lindbergha nad Oceanom je premagala Atlantik prva ženska-miss Earhartova, ki je odletela iz St. Johna na Novi Fundlandiji ter je pristala v Buryportu na Waleskem.

Polet miss Amelije Earhartove pomenja zmago ne samo žilave ženske, ampak tudi nov, važen datum v mednarodnem zrakoplovstvu. Res je sicer, da je imela letalka idealno vreme, čeprav se je štirikrat skušala zaman dvigniti z aeroplanom in se je start šele petič posrečil. Miss Earhartova je namreč prevozila Atlantski ocean

samo v 22 urah.

Ko je vzletela, je bilo vreme idealno. Tudi vse vremenske prognoze so se glasile zelo ugodno. Veter je pihal v vzhodni smeri. Letalo so oprostili vsega nepotrebnega balasta, da je letelo kolikor mogoče neovirano. Preletelo pa je 3360 km distance.

Kmalu po vzletu je bilo letalo «Friendship» (Prijateljstvo) nad valovi. Vzelo je smer proti vzhodu. Letalo je bilo opremljeno z dvema radionapravama in z drugimi rešilnimi pripravami, ki pa k sreči niso bile potrebne.

Ponoči je zašlo letalo v deževno sfero in njegovo posadko je zelo skrbelo, kaj bo, če nastane napaka in se bo treba spustiti na morje. Vendar je bil strah prazen; vse je šlo po sreči in aeroplan je dosegel svoj cilj v mnogo ugodnejših razmerah kakor so si predstavljali.

Pri krmilu je bil ves čas pilot Schulz, ki mu je 28 let in Lincoln Elsworth, znan že s svojega poleta z Amundsenom čez severni tečaj.

«Girl Lindy».

Kakor imenujejo Američani pogumno in drzno letalko, je pravi prototip ameriške moderne lepote. Visoka, nežna, plavalas, v obraz podobna Lindberghu, po katerem je tudi dobila ta pridevek. Opravljena v letalsko obleko je na las podobna lansnemu zmagovalcu Oceana. Tudi mlada je še: rodila se je 24. julija 1898. v Golden Westu. Obiskovala je najprej sredno šolo, potem univerzo, na koncu pa se je posvetila socialnim študijem, da bi se na ta način pripravila na delovanje v humanitarnem pravcu.

Ze od mladih let je miss Earhartova navdušena zrakoplovka. Pridobila si je mednarodno diplomu v letalski stroki, dosegla je ženski rekord v višinskem poletu (3670), ki ga niso mogli potolči čeli 2 leti in ima za seboj 500 ur različnih voženj po zraku.

«Friendship» je letalo Fokkerjevega tipa s tremi motorji, ki razvijajo vsak po 200 HP. Krila merijo v širini 24 m in so pobarvana z oranžno barvo. Zanimivo je, da je letalo izprva bilo namenjeno za polet na severni tečaj, katerega je hotel izvesti znani letalec Byrd.

Polet miss Earhartove je financirala Američanka Gueštova, žena bivšega ameriškega ministra za zrakoplovstvo kapetana Guesta. On je tudi pravi lastnik uporabljene letala. Gospod in gospa Gueštova se nahajata sedaj na Angleškem ter bosta lahko osebno čestitama miss Earhartovi na njenem velikem uspehu.

hajo in spet odidejo. Razdraženi medvedi pa se postavijo krepko v bran, in če so lačni, zlasti velja to za samice, postanejo lahko grozni.

Nansen torej ni preveč pesimista v tem oziru. Vsekakor pa ne izključuje možnosti, da bi utegnile baš te bele zverine končati to laško tragikomedijo, ki se je pričela z velikim pompom, nadaljevala s tehnično nesposobnostjo in dosegla svojo peripetijo z ledenim viharjem na severu Spitzbergov.

Vožnja v malo prijetnih okoliščinah

Učiteljsko osebje neke dunajske ljudske šole je priredilo zadnjo nedeljo z otroci z dvema velikima motorkama izlet v Greifenstein. Medtem, ko so se tam zabavali, se je posadka ene izmed obeh ladij tako napila, da na povratku ni bila več za nobeno rabo. Malo je manjkalo, da se ni motorka sredi Dunave prekucnila, kar bi imelo strašne posledice, saj je bilo na njej več sto otrok. Nazadnje je krmar celo zaspal, a ladja je drevila z vso naglico proti pešeni sipini sredi reke. Da ni priskočil v zadnjem hipu manje opit mornar in ga brcnil stran ter prijel sam za krmilo, bi bilo konec vseh. Po dolgi vožnji, polni strahu, je ladja končno le dospela do nabrežja, kjer jo je pričakovalo vse črno ljudi, staršev in drugih sorodnikov otrok, ki so bili že od daleč opazili, da nekaj ni v redu. Policija je morala pijane mornarje šteti, da jih ni ogorčeno ljudstvo preteplelo. Neka učiteljica je padla med nerodnim manevriranjem ladje na tla in se ranila.

V igri obešen

V Schönaichu pri Berlinu so se igrali dečki poroto. Stiranjstletni sin nekega učitelja je bil za obtoženca. Obsodili so ga na smrt na vešalih. Stopil je na sod pod bližnje drevo, «krvnik» je privezal vrh na vejo, mu del zanko okoli vratu — v tistem hipu se je sod prevrnil in «obsojenec» je obvisel v zraku. Preden so ga rešili iz tega položaja, je bil že zadavljen. Zdravniška pomoč ni zalegla nič več.

Letalo in vlak

Te dni so priredili zanimivo hitrostno tekmo med najhitrejšim angleškim brzovlakom, «Letečim Skotom», ki vozi iz Londona v Edinburgh, ter nekim potniškim letalom, ki je imelo na krovu 21 oseb. Obe vozili sta zapustili prestolnico istočasno, a letalo je prispelo 20 minut prej v Edinburgh, čeprav si je izbralo dosti daljšo pot vzdolž angleške obale.

Skala diplomatske vztrajnosti
Čičerin je od l. 1918, Stresemann od l. 1923, Chamberlain od l. 1924, Briand od l. 1925, Zaleski od l. 1926 in Voldemaras od l. 1927
»manji minister«.

Šest članov Nobilove ekspedicije

1. Radiotelegrafist Blaghi, ki se mu je posrečila zveza z oporiščno ladjo in z rešilnimi ekspedicijami. — 2. Inž. Troani, eden izmed graditeljev «Itale». — 3. Korvetni kapitan Mariano in 4. švedski meteorolog Malmgreen, ki sta skušala še z enim tovarišem doseči Severni rt na Spitzbergu in sta izgubila. — 5. Ladijski poročnik Viglieri. — 6. Cecioni, tehnični šef ekspedicije

glede. Ledenik, na katerem so se utaborili, se vidoma manjša, morski tok ga zanaša čedalje hitreje v stran, vrtnici ga sučejo kakor lupino in peščica ljudi doživlja na njem svoj bridki smrtni ples. Vihar je raztrgal generalov šotor, edino pribežališče bedne šestorice, ki bo morala sedaj taboriti pod nemilim arktičnim nebom.

V Rimu popravljajo ...

Italijansko mornariško ministrstvo je v nedeljo zjutraj povabilo zastopnike inozemskega tiska in novinskih agentur na sestanek, kjer je bilo korespondentom pojasnjeno dejansko stanje Nobilove posadke. Tu se je razgalila bridka resnica, da so bila italijanska poročila namenoma deloma povzročena in popačena. Šele sedaj, ko so inozemski časopisi razkrinkali pravi položaj, si upa italijanska vlada na dan z moško besedo. Poročila o stanju posameznih udeležnikov ekspedicije se niso objavila, druga so se zopet objavila z znatno zamudo. Vlada je tudi z molčevala dejstvo, da je Nobilova posadka resno ogrožena od belih medvedov. Vse te grehe so v Rimu priznali. Razkrili so tudi

skrivnost gondole z živili

Nihče si ni mogel raztolmačiti, odkod ima general dovolj živil, toda nobena ogorča. Sedaj je tudi to pojasnjeno. Nobile je dal napraviti na zrakoplovu majhno gondolo za patroljo treh mož. S to gondolo je hotel izkrcati na severnem tečaju tri može. Može naj bi iskali rešitev in naj bi raziskovali severni tečaj. Imenitna misel! Baš zaradi nje je bilo navdušenje za Nobila med posadko prav majhno, ker se je vedelo, da bo trojica, ki jo bo doletela ta usoda, nesla svoje življenje napredaj večnemu ledu. General je dal spraviti v gondolo precej živil, pozabil pa je na orožje in strelivo in tako se je zgodilo, da se je ideja izkrcanja maščevala nad njim samim. Kakor ga je gondola po eni strani rešila pogina od lakote, tako mu ni prinesla pomoči v obrambi proti napadom belih medvedov. To je vsa skrivnost in modrost generalove rešitve.

Kdo lahko reši ekspedicijo?

Tako se vprašuje ves svet. Prav resni učenjaki trdijo, da bo rešitev vse, kakor zelo težka, in predlagajo, naj bi dala Amerika na razpolago svojo zračno križarko «Los Angeles», bivši L. Z. 126, s priključno ladjo «Patoka». Amerika pa seveda ni pripravljena žrtvovati svojega zrakoplova nevarnostim arktičnega ledu.

Položaj je sedaj ta, da prodirajo proti ledeniku, na katerem tabori Nobile, trije ledolomci: Krasin, Perzej in Maligin. Maligin in Perzej sta odšla iz Arhangelska proti Spitzbergom in se skušata približati Nobilovi posadki z južne strani, Krasin je odplul iz ljevingrjske luke ter potuje okrog Švedske in Norveške proti Spitzbergom.

dov: Rusi, Norvežani, Francozi, Finci in Italijani. Pomagajo pa tudi Danci.

Raziskovalec Amundsen

je odrinil na pot z Dietrichsonom in inž. Wistingom. Letalo mu je dala na razpolago francoska vlada. Hidroplan «Lathan» vodi francoski mornariški poročnik Guilbaud in ga smatrajo za najboljši aparat, ki lahko prinese Nobilu pomoč, če ne bi mogel posadke prej doseči izvrsten ruski ledolomec Krasin.

Edini, ki sme letati

Uprava mesta Filadelfije v Zedinjenih državah ne dovoli, da bi kakršnokoli potniško letalo krožilo nad tem mestom. Da bi se ta zapoved ne kršila brez kazni, je nastavila pilota-policeista, ki ima nalog kršilce zasledovati in jih aretirati, obenem pa čuvati še nad drugimi predpisi strašljivih mestnih očetov. Moža vidimo na sliki. Zdi se precej oblasten.

Graditelj prekosi birske železnice mrtev

V Leningradu je umrl te dni v visoki starosti 83 let popularni inženjer Jugović, ki je pred 30 leti vodil gradnjo najvažnejšega dela prekosi birske železnice, tako zvano kitajsko-iztočno progo, dolgo nad 2500 km.

Jugović je bil človek naše krvi, Srb, in je dokazal, da se tega zaveda, v nešteti primerih, ko je šel na roko premnogim Jugoslovenom, zaposlenim pri gradnji omenjene proge. Vzrasel je v

Novi spomeniki v Pragi

V Pragi bodo odkrili v kratkem velik spomenik Woodrovu Wilsonu v znak hvalečnosti za njegove zasluge, ki jih je imel pokojni predsednik Zedinjenih držav kot nosilec ideje o samoodločbi narodov za osvoboditev češkoslovskega naroda. Spomenik bo stal pred Wilsonovo postajo. Na Trgu revolucije bo stal še letos spomenik Tome Masaryka, a Mestna hranilnica bo odkrila na dan desetletnice češkoslovske države, t. j. 28. oktobra t. l. spomenik Osvobodjenja in Zedinjenja, ki ju bosta simbolizirala dva konjenika, Čeh in Slovák z lovorjevim vencem v roki. Ob stoletnici rojstva velikega pisatelja, novinarja in kulturnega voditelja Jana Nerude, t. j. l. 1934, mu bodo postavili z narodnim darom lep spomenik, a podobnega pripravljajo v Ameriki tragično preminulemu geografu in delavcu za zblizanje slovanskih narodov, dr. Danešu.

Fašistična ljubezen do Angležev

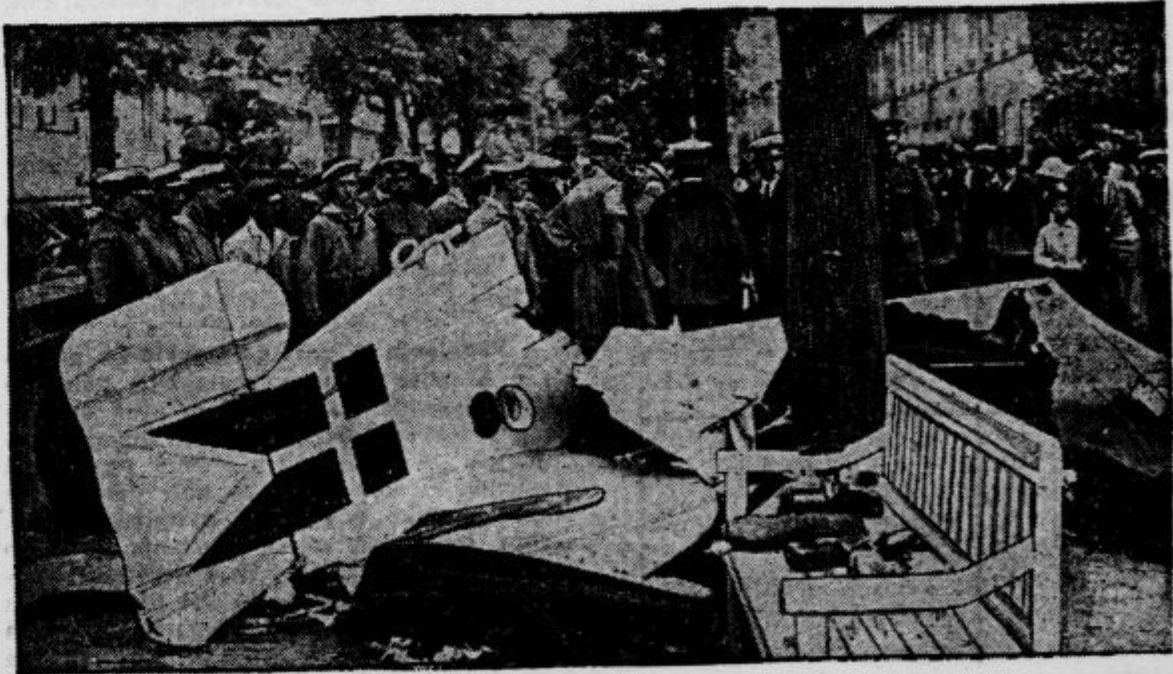
V javnost je prišla vest o mučnem incidentu, ki so ga skušale oblasti, italijanske kakor angleške, prikriti.

Neki angleški diplomatski kurir je bil po poslih v Milanu. Družba civilno oblečenih ljudi ga je na cesti ustavila in zahtevala, naj pokaže potni list. Kurir se je tej zahtevi uprl, končno je pristal na to, da ga naj odvedejo do bližnjega policijskega komisarijata. Tam se je legitimiral in so ga z mnogimi pokloni in prošnjami za oproščenje izpustili. Na povratku so ga pa fašisti, ki so ga bili prej ustavili, v samotni ulici napadli in ga pošteno prebunkali, čeprav so ve-

deli, s kom imajo opravka. Angleški poslanik, ki je bil slučajno v Milanu, je zahteval, naj se policijska prefektura uradno oprost, a napadalec naj v teku šestih ur aretiraj. Baj se je to zgodilo, če pa bodo črnosrajčniki kaznovani, je drugo vprašanje. V vsakem slučaju pa bo nosil angleški kurir na svojem telesu še nekaj časa spomin na laško prijateljstvo. To prijateljstvo do angleških mecenov se je izkazalo že večkrat na sličan način. Treba se je samo spomniti na tiste dogodke, ko je angleška eskadra zadnjič obiskala Trst, kjer so jo sprejeli s svečanostmi in banketi, zadnji večer pa so lovile fašistične tolpe angleške mornarje po tržških ulicah in jih pretepele, da je bilo jo.

Ali so severni medvedi nevarni?

V eni svojih zadnjih brzojavk je zaprosil Nobile za puške, da bi se lahko ubranil severnih medvedov, ki ga ogrožajo ostanke njegove ekspedicije. To je dalo povod za ugibanje, da-li so te zveri človeku res nevarne. Stari potopisci so bili soglasno tega naziranja. Fritjof Nansen, ki je imel s severnimi medvedi mnogo izkušenj, pa je v svoji knjigi «Med mroži in severnimi medvedi» boljše naziranje. Pravi, da je vse odvisno od tega, v kakšnih okoliščinah naletiš nanje. Tam, kjer pridejo dosti v dotiko z ljudmi, se človeku rajši umaknejo; drugod ga včas napadejo. To velja zlasti za medvede, ki se srečajo s človekom na plavajočih ledenih otokih. Vendar je treba tudi v takšnih slučajih poznati njih namen. Pogostoma se približajo ljudem iz голе radovednosti, če so ti mirni, jih pov-

Letalo na ulici

V Kodanju je padlo vojaško letalo sredi obilne predeta Osterbra na ulico in se raztrgalo. Trije častniki, ki so bili v njem, so se ubili na strelah in na tla, se predem je prišlo letalo na tla. Slika nam kaže ostanke raztrganega letala.

Sokol

20-letni jubilej Sokola II.

Kakor je naši javnosti znano, je nameraval aginji Sokol II. proslaviti v nedeljo 17. t. m. svoj 20-letni jubilej s razviliem društvenega prapora. Ker pa je celo proslavo preprečil dež, je odbor Sokola II. sklenil, da se vrši leta v nedeljo 24. t. m. s istim sporedom. Popoldne ob 8. bodo na letnem telovadišču na Prulah telovadne skušnje, katerih naj se po možnosti udeležijo tudi bratska društva, ki so prijavila svojo udeležbo. Ob pol 12. bo v telovadnici državne realke slavnostni občni zbor. Popoldne ob 3. zbirališče društev s prapori na dvorišču realke, odkoder krene povorka z godbo drav. divizije po glavnih ulicah na telovadišče na Prulah. Po prihodu na telovadišče bo razvili družbenega prapora z nagovori in poklonitvijo spominskih trakov od strani kulturnih društev šentjakobskega, trnovskega in dvorskega okraja. Takol po razviti bo javna telovadba gostov in domačega društva. Pri orodni telovadbi nastopijo nekateri bratje, ki se pripravljajo za olimpijado v Amsterdamu, kar bo gotovo dvignilo uspeh orodne telovadbe. Po telovadbi bo istotam velika narodna veselica s plesom, srečelovom itd. — Vstopnice, kupljene za prejšnjo nedeljo, veljajo za to nedeljo.

Sokolstvu naklonjeno občinstvo in bratska društva iz Ljubljane in okolice naj se udeležijo nedeljske prireditve v čim večjem številu v kroju in s prapori, da podprejo moralno in gmetno marljivo Sokola II., ki vestno izpolnjuje poslanstvo velikega Tyrša. Na svidenje v nedeljo na Prulah! Zdravol!

Slavnostna otvoritev

cerkniškega Sokolskega doma

Stavba Sokolskega doma v Cerknici je v vseh glavnih delih dovršena. Zato sta stavbeni in glavni odbor na svojih zadnjih sejah sklenila, da se neprekinjeno dne 1. julija izvrši slavnostna otvoritev doma. Zgradba je znanje in notranje nad vse okusno in lepo izdelana. Posebno vabljuje in intimna je dvorana z galerijo in modernim odrom ter bo kot taka v obliki merila stila tehničnim in prosvetnim potrebam našega sokolskega društva.

Otvoritev doma se bo izvršila s največjo slavnostjo. Ob 11. popoldne se bo vršil velik promenačni koncert, ki ga bo izvajala priznana cerkniška gasilska godba pod spretno taktirko br. Andreja Žuljana. Gasilska godba bo sodelovala tudi pri vsem ostalem sporedu tega dne. Ob 12. bo skupni obed, ob 13. prednosti s prostim vstopom, ob 14. izleti k jezeru in v okolico, ob 17. pričetek velike telovadne in ljudske slavnosti z otvoritvijo doma in drugim občirnim sporedom. Vsa bratska in ostala društva kakor tudi vse prijatelje Sokolstva naproša cerkniški Sokol, da ga dne 1. julija posetijo v največjem številu.

Udeležnikom sokolskega zleta v Skoplju

Za pokrajinski sokolski zlet v Skoplju na Vidovdan je predvidenih 5 sokolskih posebnih vlakov. Prvi sokolski vlak Ljubljana—Skopje odhaja iz Ljubljane 25. junija ob 17.30 in dohpe v Skopje 27. junija zjutraj ob 8. K temu vlaku imajo zvezo Notranji, Gorenji in Dolenji, v Zidanem mostu pa se jim priključijo bratje in sestre iz žup Celje in Maribor z vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 17.20.

Vožnja s sokolskim vlakom (s 75% popustom) stane iz Ljubljane v Skopje in nazaj Din 180. z drugimi brzovalci in istim popustom pa stane vožnja Din 240. Za zlet veljajo rdeče legitimacije, ki jih izdaje Šabotražni odsek zletnega odbora v Skoplju in ki si oskrbijo vsak udeleženec potom svojega društva ozir. župe.

Zletni znak stane Din 20 in si ga nabavi vsak udeleženec a) ali potom svoje župe b) ali ob prihodu v Skopje v zletni pisarni (Sokolski dom). Oni ki imajo zletni znak in sokolsko legitimacijo, imajo pravico 1.) na skupno stanovanje, 2.) na udeležbo pri vseh sokolskih prireditvah razven pri gledaliških 27. in 28. junija, 3.) na člansko tribuno na zletišču.

Vse brate in sestre, ki pojdete v Skopje, opozarjamo na »Navodila za VI. pokrajinski zlet JSS v Skoplju«, ki so izšla kot priloga »Sokolskemu Glasniku« 15. t. m.!

Zeleniški odbor JSS razglša: Vsem posetnikom sokolskega zletnega doma je dovoljena skupina odloka prometnega ministrstva četrtinska vožnja za vse vlake razen Simplonorient expressa na osnovi rdeče zletne legitimacije, ki jih je razposlala župa v Skoplju na vse ostale župe. Popust velja od 20. junija do 10. julija t. l. Cene iz Ljubljane sem in tja so: brzi vlak 283 Din 25 p, potniški 179 Din 50 para, Kranj brzi 240, potn. 184 Din, Celje brzi 224, potn. 172 Din, Maribor brzi 240, potn. 184 Din. Novo mesto 251 brzi, potn. 193 Din preko Ljubljane.

Vsak posetnik kupi z legitimacijo rdeče karne na nepotni postaji polovično karto, ki velja za povratek tisti, ako si dotičnik prekrbi od zletnega odbora v Skoplju potrdilo s žigom, da se je zleta resnično udeležil.

Povratek je mogoč z vsakim vlakom. Posebni sokolski vlak iz Ljubljane odhaja v ponedeljek ob 18. uri dne 25. junija in prihaja v Skopje v sredo 27. junija okoli 8. ure zjutraj. Za posetnike iz Slovenije bo zadostno število sedežev na razpolago.

Za izlete po slavnostih po Južni Srbiji veljajo posebne, medre legitimacije, ki bodo na razpolago pri železniškem odseku zletnega odbora v Skoplju, ki upravičujejo do 75% popusta in veljajo tudi do vključno 10. julija t. l.

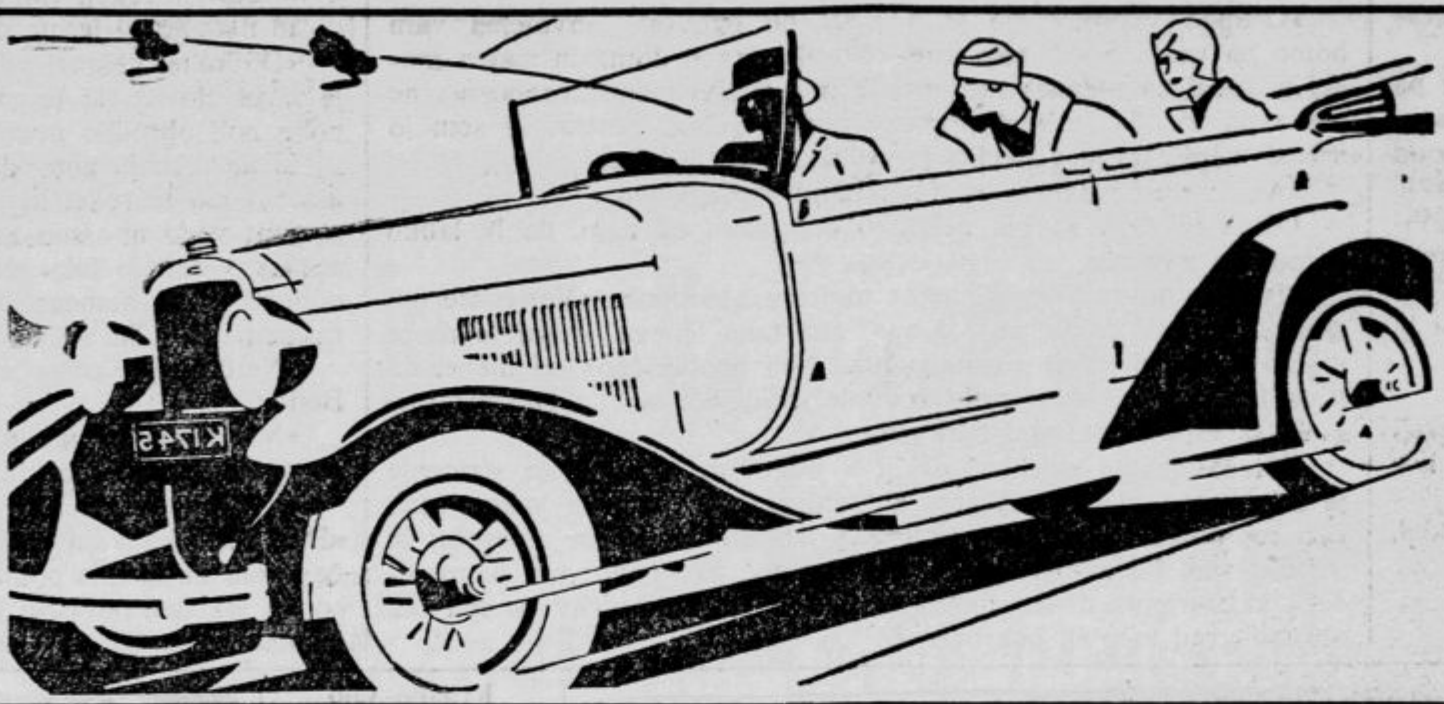
Vožne cene iz Skopja v nekatera mesta Južne Srbije so sledeče: v Djevdjeljo pot. vlak III. razred 15 Din, Tetovo 26 Din, Ohrid 31 Din, Kosovski Mitrovci 11 Din, Priština 8 Din, Stip 10 Din, Veles 5 Din, Kozane 17 Din, Bitolj 24 Din, Kumanovo 10 Din.

Za splošni povratek veljajo rdeče legitimacije do 10. julija o polnoči, ko mora biti vsako potovanje dovršeno.

Ali ste že član Vodnikove družbe?

Čas za pristop do 30. junija

Izkušnje, pridobljene v teku 32 let in sredstva General Motors, so zagotovila novemu Oldsmobile prvo mesto, ki ga je dosegel že v letu 1896.

Novi Oldsmobile je odlično preстал vse najvestnejše preizkušnje tudi po najslabših cestah.

Z izdelovanjem prvega Oldsmobile leta 1896. je napravila Olds Company silno delo, ki je svoječasno vzbujalo občudovanje.

Danes te Oldsmobile s pomočjo General Motors popolnoma preoblikovan ter med vozovi svoje kategorije zavzema zopet prvo mesto, ki mu je pripadalo že leta 1896.

Stremljenje izdelovateljev Oldsmobile je bilo vedno to da povečalo veselje in zadovoljstvo vozača tega voza. Da se doseže popolna tišina. po-

čiva motor na blazinah iz kavčuka. vezava je pokrita na isti način in tudi vsi sklepi so opremljeni z dvojnimi blazinami. Karoserija je izdelana tako, da je onemogočeno vsako škripanje.

Novi Oldsmobile tvori z radiatorom novega tipa in pa z izredno elegantno ter mehko oblikovano linijo nove karoserije, neprekosljivo harmonično enoto.

VIKTOR BOHINEC
Ljubljana, Dunajska cesta 21

OLDSMOBILE SIX

IZDELEK GENERAL MOTORS

Sport

Finale za prehodni pokal LNP

Tekmujejo še Ilirija, Hermes in Rapid. Za prehodni pokal LNP so preostali po dosedaj odigranih izločilnih tekmah še trije tekmeči: mariborski pokalni prvak SD Rapid ter finalista ljubljanskega okrožja SK Ilirija in ZSK Hermes. Prihodno nedeljo, 24. t. m. se sestane na prostoru Ilirije ob 17.30 Ilirija in Hermes, zmagovalec pa ima igrati teden dni pozneje z mariborskim Rapidom odločilno tekmo. Pokal brani Ilirija; priborila si ga je doslej dvakrat zaporedoma (leta 1926 in 1927); ako zmagala letos tretjič postane prehodni pokal za stalno njena lastnina. V teh okoliščinah so letošnje pokalne tekme važnejše kakor sicer.

Kot predigra se bo vršila v nedeljo ob 15.45 zaključna tekma za prvenstvo II. razreda ljubljanskega podsaveznega okrožja, v kateri nastopi SK Reka proti podeželnu prvaku SK Elanu iz Novega mesta.

Iz službenih objav JLAS

Propozicije za lahkotatletsko tekmovanje za prvenstvo Jugoslavije 1928. za dame: 1. JLAS priredi 7. julija ob 15. uri popoldne na igrišču HSK v Zagrebu damsko lahkotatletsko tekmovanje za prvenstvo države 1928. z naslednjim razporedom: 1. predtek 60 m; 2. skok v dalj z zal.; 3. tek 60 m finale; 4. met krogla 4 kg; 5. tek 200 m (predtek); 6. skok v višino z zalcom; 7. predtek 100 m; 8. tek 200 m finale; 9. met diska 1 kg; 10. tek 100 m finale; 11. met krogla; 12. stafeta 4 krat 60 m. 2. tekalnice je iz ugaskov, dolgo 435 m ter ima dva nedvigljena zavoja. 3. Prijave se pošiljajo potom podsaveza na naslov JLAS, M. Dobrin, Zagreb, Mihaovičeva 40/II., najkasneje do 30. junija t. l. skupno s prijavnino od 15 Din po točki in osebi ter 30 Din za stafeto. 4. Naknadne prijave in prijave brez prijavnine se ne sprejemajo. 5. Nagrade dobivajo v vsaki disciplini tri najboljšje tekmovalke in zmagovalka naslov »Prvakinja Jugoslavije za l. 1928.« 6. Tekmovanje se bo vršilo po pravilih JLAS.

Hazena

Srednješolska reprezentanca proti privatnim nameščenkam.

V četrtek 21. t. m. se odigra na igrišču Atene ob glavnem Tirolskem drevedu hazenska tekma med reprezentanco ljubljanskih srednjih šol ter privatnimi nameščenkami. Hazena, ki je bila dolgo časa nekaj monopol naših študentk se je sedaj globoko vkoreninila tudi pri drugih stanovih. Osebito mnogo navdušenih oboževalk ima med privatnimi nameščenkami, med katerimi najdemo danes že več naših najboljših hazenšic. Jutrišnja tekma bo z ozirom na to, da nastopi v obeh družinah elita ljubljanskih hazenšic vrlo zanimiva in nam obeta nesporno velik sporniti užitek. Igralke Tratinč, Schiffrer Jermol, Privšek itd. ki nastopijo v srednješolskem timu ter Bernikova, Zannerjeva, Brodarjeva Erbežnikova, ki bodo zastopale barve privatnih nameščenk, nam jamčijo, da bomo gledali skrajno napeto in v sportnem oziru na visku stoječo igro. Tekma počne ob 18.30.

SK Svoboda. Danes v sredo 20. t. m. ob 18.30 dalje trening I. skupine na našem igrišču. Jutri v četrtek, dne 21. t. m. istotam ob isti uri trening s SK Reko, ka-

terega naj se udeležijo naslednji: Paplar, Ozebek, Večerin, Tasotti, Slavko, Zeman, Zajc, Sušnik, Sušteršič, Kavečič, Seme, Radobagja, Sodi g. Cerny. — Načelnik.

Službeno iz LNP Redna seja poslovnega odbora se vrši danes v sredo ob 20.30 v posebni sobi kavarne Evropa. Tajnik II. Koturški Savez SHS. — Pododbor Ljubljana mesto. Seja upravnega odbora se vrši v četrtek dne 21. t. m. ob 19. v restavraciji Novi svet. — Predsednik.

Koturški Savez SHS, Zagreb, razpisuje semifinano kolesarsko dirko za državno prvenstvo za nedeljo dne 24. t. m. Start točno ob 6. zjutraj. Dirka se vrši na krožni progi Novo mesto, Maharovec, Kromovo, Novo mesto približno 30 km, skupna dirkalna proga 150 km. Dirkači se morajo zglastiti že v soboto dne 23. t. m. ob 18. pri saveznem vodstvu v Novem mestu v svrhu punciranja koles. Kdor se ne bo javil točno ob tem času, ne bo pripuščeno na start. V soboto dne 23. t. m. ob 21. uri se vrši plenarna seja koturškega saveza v hotelu Koklič.

Kolesarski klub Sora v št. Vidu nad Ljubljano je priredil v nedeljo dne 17. tega meseca kolesarske dirke na progi št. Vid nad Ljubljano—Kranj—Zirovnica in obratno, in sicer kot tretje kolo državno-prvenstveno dirko. Pri dirki na 100 km je zmagal g. Ivan Kosmatin (ASK Primorje) v času 3 ure 26 min 35¹/₂ sek, drugi je bil g. Abulnar (ASK Primorje) v času 3 ure 41 min 19¹/₂ sek. — Pri dirki juniorjev na 50 km je došel kot prvi Dolničar, Karl (Sora, št. Vid) v času 1 ure 41 min 36 sek, drugi Čermelj Drago (Sora) v času 1 ure 48 min 2¹/₂ sek. Po dirki se je razvila zelo živahna sportna zabava v prostorih gostilne »Slepi Janez«, pri kateri je sodelovala železniška godba »Sloga«. Dirka se je izvršila brez vsake nezdore. Vreme je bilo slabo, kar je vplivalo tudi na čase.

Motokolesarski klub Ilirija. Redna odbova seja se vrši v četrtek dne 21. tega meseca ob 20. v klubskih prostorih. Prosim točne in polnoštevilne udeležbe. Predsednik.

Izjava SK Ilirije. K včerajšnjemu poročilu o tekmi Sask: Primorje v Sarajevu izjavljamo, da nismo poslali Primorju nikake brozjavke in smatramo zadevo kot mistifikacijo. — Odbor SK Ilirije. 1152.

Dopisi

SV. BARBARA SL. G. Dne 17. t. m. je pridobil podružnica CMD lep srečolov v prid ubogim obnemim šolarjem, ki je izborni uspel s 300 srečkami po 2 Din. Darovalcem vseh dobikov se odbor podružnice prav topla zahvaljuje. Prostovoljna dražba večjih daril je vrgla okoli 300 Din. Ves znesek se odpošlje CMD v Ljubljano v nadaljnjo uporabo. Ideanim sodelavcem se predsednik najlepše zahvaljuje za njih požrtvovalnost.

VRHNIKA. Naročite se na »Slovenski Narod! Za Vrhniko se je dosegla pri upravi »Slovenskega Naroda« izredna ugodnost. Uprava pošilja časopis že s popoldanskim vlakom ki pride na Vrhniko ob 19 in se ga dostavi v gostilni Dolenc kjer za naročniki lahko takol ob prihodu vlaka dvignejo Novi naročniki se lahko prijavijo upravi v Ljubljani ali pri g. Ivanu Mesecu, poštnem poduradniku na Vrhniki Naročniki na Din 20 Za one ki imajo tudi »Jutro«, znaša naročnina le 10 Din mesečno.

LOPERČICE PRI ORMOŽU. Prostovoljno gasilno društvo Loperčič si je nabavilo s pripomočki domačega prebivalstva novo motorno brizgalno. V nedeljo 24. t. m. bo proslavilo blagoslovitev pri Gasilnem domu ob 3. popoldne. Po blagoslovitvi in

mokri vaji bo sledila velika ljudska veselica z bogatim srečolovom. Na predvečer bo podoknica ge kumici. Vsi od daleč in blizu ste iskreno vabljeni, da se v velikem številu udeležite našega gasilnega praznika Na pomoč!

GRADEC PRI LITJI. Krajevna organizacija SDS v Gradcu pri Litiji bo imela svoj redni občni zbor v soboto, dne 23. t. m. v restavraciji na Pošti s pričetkom ob 19. Vabimo somišljenike, da se zborovanja točno in polnoštevilno udeležijo. Odbor.

PRISTNA JAPONSKA SVILA
V VSEH MODNINI BARVAH

DM48—
L. & E. SKABERNE, LJUBLJANA

Lep naj bo Vaš dom.

65. Stikarije in pleskanje naj Vam vedno preskrbi Ivan Košak. Riehlweisova cesta št. 15. Slikarstvo in pleskarstvo. Najmodernejši vzorci.

UREDITE SVOJO PREBAVO IN IZGIBILE BODO VAŠE BOLEČINE.

Bolečine v žilcih in črevesih, zapeka glavobol, naval krvi v glavo, nervoznost, spanje, hemoroidi, slab tek imajo svoj vzor v slabi prebavi. Uredite svojo prebavo s prečiščeno eliksirno »PIGOL« in bodo minile vaše bolečine. »PIGOL« eliksir ureja prebavo in Vam povrne zdravje. »PIGOL« udeležje in pošlita po pošti proti povzetju s savodilom o uporabi lekarna. 111.

Dr. SEMELIČ, DUBROVNIK 2.

Originalni zavojček 3 steklenic, s ovčjem in poštno vred Din 105.— 8 steklenic Din 245.— 1 steklenica Din 40.— Mnogoštevilne zahvalne listave dohajajo vsak dan s uspešnim delovanjem »Pigola«.

Svetovnoznana zdravilišča in odpočivališča.

Penzijonati, Internati, Domovi za dečke in deklice.

Cena za celo penzijo za otroke 140 kfr, za odrasle 150 kfr, ki velja za 4 zdravilišča pri tedenski premenjavi. Reference nad 1000 družin. Prospekti (Poština za odgovor.)

BIRO PENZIONATOV PESTALOZZI.

(Fédération Internationale des Pensionats Européens).

Budapest V. Alkotmány str. 4., 1. Telefon: Teréz 242—36.

Zdravilišča in odpočivališča:

Va Madžarskem: Budapest, Siófok. V Švici: Zeneva*, Lausanne*, Neuchatel*, Luzern, Montreux*, Zürich*, Lugano, St. Moritz. V Franciji: Paris*, Deauville, Trouville, Biarritz, Aix-les-Bains, Grenoble*, Evian (Zenevsko jezero), Chamonix. Na francoski rivieri: St. Raphael, Cannes, Nizza*, Juan-les-Pins, Monte-Carlo. Menton. V Angliji: London*, Cambridge*, Brighton, Folkestone. V Italiji: San Remo*, Nervi, Benetke, Bordighera, Opatija, Riccione, Rimini*, Neapel*, Palermo, Merano. V Avstriji: Wien*, Zell-am-See, Linz*, Innsbruck*, Salzburg*. V Nemčiji: Berlin*, V Belgiji: Ostende. V Atriki: Algir, Tunja.

Z* zaznamovani kraji so stalni internati, domovi za dečke in deklice (tudi za odrasle) odprti vse leto. Drugi penzionati v zdraviliščih so odprti le v juliju avgustu in septembru. Potovanje v družbi popust (25—50%) direktni ekstra Pullmannovi vagoni. Cene internatov v šolskem letu (od 15 septembra dalje) 110 kfr na mesec.

Najboljši trajni kodri.

Vrnivši se iz Karlovih Varov (Karlsbad) prinašam s seboj najboljši sistem trajnega kodranja.

P. Eigl-Leben, frizerski salon, Maribor
Gosposka ul. št. 28. 7749

Žaga ali podjetje

Ki se bavi s predelavo lesa, a želi razširiti svoj delokrog z ureditvijo nove panoge lesne industrije, naj stavi svoje ponudbe. Dostavimo vse potrebne stroje, a po dogovoru tudi kapital. Prednost imajo podjetja v gozdnatih krajih z industrijskim tirom. Ponudbe pod »Za 16.614* na Publicitas d. d. Zagreb, Gunduličeva 11

Priporoča se

„Hotel Trst“ v Kočevju.

Zračne tujske sobe, priznana dobra kuhinja. Za trgovske potnike popust.

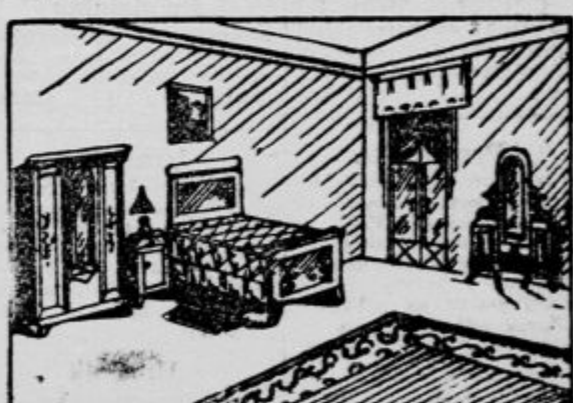
Objava.

Uprava Monopola raspisuje prvo ojetalno licitacijo za nabavku električnega materiala i montažo instalacije električnega osvetljenja u Fabrici Duvana u Ljubljani.

Licitacija će se održati na dan 21. jula 1928. g. u kancelariji Upravnika Državnih Monopola u 11 časova pre podne.

Uslovi i planovi se mogu dobiti u kancelariji Industrijskog Odeljenja svakog radnog dana pre podne, kao i kod Fabrike Duvana u Ljubljani.

Iz kancelarije Industrijskog Odeljenja Uprave Državnih Monopola I. M. Br. 8058 od 10. juna 1928. g.

I. G. REPŠE — ZALOGA POHIŠTVA
Ljubljana, Dvorni trg 1

priporoča najmoderneše oprave za spalnice, jedilnice in kuhinje po najnižjih cenah. 7765-a

ŠIVALNI STROJI

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne. 15letna garancija. — Vezanje se poučuje pri nakupu brezplačno. — Pisalni stroji »Adler«. — Kolesa iz prvih tovar: Dürkopp, Styrja, Waffner, Rad (Orožno kolo). Pletilni stroji vedno v zalogi. Posamezni deli koles in šivalnih strojev. — Daje se tudi na obroke! — Cenik franko in zastoni! —

IVAN JAX I SIN, LJUBLJANA Gospodarska cesta šte. 2.

Stanley Weyman:

Rdeča kokarda

Roman.

Nisem mu mogel ugovarjati. A tudi premočiti se nisem hotel dati. V salonu gospe de Saint-Alais sem bil slovesno sprejel belo kokardo; nedostajalo mi je poguma za novo izprobnitev.

»Nemogoče,« sem zajecjal v zadregi. »V mojem primeru je to nemogoče.« Zakaj se obračate baš do mene in ne poiščete koda drugega? Dve sto jih je, ki bi vam njih imena ...

»Prav malo koristila,« je rekel odvrnil kapetan. »Vaše ime pa bi pomirilo plašljive, pritegnilo k naši stvari vse zmerne ljudi in tudi množice mu ne bi imele kaj očitati. Biti hočem odkrit, gospod vikont,« je nadaljeval z izpremenjenim glasom. »Vaša pomoč mi je potrebna. Rad se izpostavim nevarnosti, a samo tisti, ki je nezgodnina; zato bi želel biti imenovan od zgoraj prav tako kakor od spodaj. Stopite v komitet pa sprejemem njegovo imenovanje. Vem, da lahko pomirim Quercy tudi samo v imenu tretjega stana, a rajši bi streljal, obehal in četveril v imenu vseh treh.«

»Pravim vam, da so drugi ...«

»Ne pozabite, da moram ukrotiti cahorško sodrgo,« je odvrnil nestrpno, »obenem pa te bedaste kmete, ki mislijo, da je prišel konec sveta. In oni drugi, ki govorite o njih ...«

»So nesprejemljivi,« je krotko rekel abbé Benoît ter me pogledal, kakor bi hotel reči: saj veste, kako je.

»Nemogoče,« sem ponovil.

»Zakaj?«

48

Odgovor mi je bil prizanečen. Obrnil sem se bil proti grajskim vratom; in baš ko je kapetan izrekel to besedo, sem zagledal Andréja, ki je stopil v ogrado z gospodom de Saint-Alais. Način, kako je stari sluga javil: »Gospod markiz de Saint-Alais, ki želi govoriti z gospodom vikontom!« nas je nekoliko uklal, zakaj vsi smo čutili v njem pritrjeno zmagovalstvo; toda markiz, ki je prihajal k nam, ni z ničemer pokazal, da bi bil opazil to podrobnost. Pristopil je s svojim običajnim vedrim obrazom in me pristrčno pozdravil. Na prvi mah sem pomislil, da morda ne ve, kaj se je zgodilo ponoči; a njegove besede so pokazale, da ni tako.

»Gospod vikont,« me je nepriljeno ogovoril, »hvaležni vam bom na veke. Snoči sem imel opravka izven doma in nisem mogel prihiteti na pomoč; tudi moj brat je prišel menda prepozno, ne glede na to, da je imel premalo ljudi s seboj. Sestra, ki sem jo srečal v hiši, mi je v maglici povedala, kako je bilo.«

»Ali je mar vstala?« sem vzkliknil presenečen.

Ostali trije so se bili nekoliko odmaknili od naju, da bi lahko nemoteno govorili.

»Da,« je odvrnil, smehljaje se mojemu začudenju. »Verjemite mi, gospod vikont, da mi vas je naslikala tako lepega, kakor le more mlado dekle. Sicer je pa moja mati bolj pooblašena od mene, da vam izrazi hvaležnost naše rodbine. Nadejam se, da snočnja prigoda ni škodila vašemu zdravju.«

S težavo sem zajecjal nekaj v odgovor, zakaj moje strmenje je bilo brez mej. Videl sem ga vedrega in veselega kakor vsak dan ter obledenega z isto skrbjo in izbramostjo kakor zmerom; in vendar sem bil uverjen, da je bil vso noč na nogah; niti najmanjšega razburjenja nisem mogel opaziti na njem, čeprav so mu bili sežgali grad in ubili oskrbnika!

Toda treba je bilo nekaj odgovoriti. Izrekel sem željo, da na bi bila prigoda preveč potrila gospodične Denize.

»Zanjo me ni skrbelo,« je dejal. »Saintalaiski nismo mehkužniki. In zdaj, ko se je spočila ... A bojim se, da sem vas zmotil.«

Sele tedaj se je blagovolil ozreti na moje tovariše.

»Abbéje Benoît in Butonje gre prav za prav vaša zahvala, go-

spod markiz,« sem nadaljeval. »Brez njune pomoči ...«

»Res? Glej, glej!« je dejal. »Sicer so mi pa že povedali.«

»A vsega menda ne veste?« sem vzkliknil.

»Pač,« je rekel. »Mislim, da vem.«

in nadaljeval je, ne da bi odvrnil oči od njih:

»Dovolite, gospod vikont, da vam povem majhno historijo. Nekoč je živel človek, ki je zavidal svojemu sosedu, ker je bilo le-temu polje bolj obrodilo nego njemu njegovo. Zato je ponoči in skrivaj — in ne namah, gospoda, ne namah — napeljal na sosedovo zemljišče vodo iz reke, ki je tekla mimo. Njegov uspeh je bil več ko sijajen; voda ni samo zalila žetve in ogrozila sosedovega življenja, ampak videti je bilo — da hoče poplaviti tudi njegov lastni svet in odnesti njegovo samega. Prepozno je spoznal brezumnost svojega ravnanja ... Zdi se, da vas moja priključna zabava, gospod abbé?«

»Ne čutim se prizadete,« je z bledim nasmeškom odvrnil abbé Benoît.

»Nikogaršnji sluga nisem, je trdil neki suženj,« ga je z rahlim porogom zavrnil markiz de Saint-Alais.

»To je nevredno, gospod markiz!« Izgubil sem bil potrpljenje. »Pravkar sem vam rekel, da bi bila gospodična Deniza izgubljena, če nima ne bi bila pomagala gospod župnik in kovač ...«

»A jaz sem povedal, kar mislim o tem,« me je prekinil s pritvorenjo prijaznostjo. »To je vse, kar sem hotel reči.«

Narodila in vse dopise, ličote se malih oglašev, je podala na Oglasni odsek Jutra, Ljubljana. Prejeto 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v poročevalne in ročaj ne namere obdržati, vaka bresda 50 par. Najmanjši znesek Din 5. Pristojbina za tifo Din 5.

Mali oglasi

Use pristojbina je uparja li občan s naročnikom, ar cer in oglašev obdržati. Čekovni račun pošla kra ulica Ljubljana, št. 1812

Službo doba

Spretno pletiljo

Na razno pletenje, ki se dobro razume. Pletila 300 do 400 Din, stanovanje in hrana v hiši, Josip Grnkovič, Glina pri Karlovcu. 21309

DVA

Ključav. vajenca

sprejem takoj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21252

Starejšo prodajalko

zmožno samostojno voditi podružnico z mešanim blagom. Sprejem. Kavolje zmožna ima prednost. Poudarje na upravo »Jutra« Maribor pod »15. Julij«. 21234

Trg. poslovdjo

namca ali poročen par — brez otrok, v kavolje 20 tisoč Din, sprejem takoj za svojo podružnico trg. z mešanim blagom. Iste oddam tudi v zakup pod ugodnimi pogoji. Poudarje na upravo »Jutra« pod »Podjetnost 500«. 21260

Praktikanta

mlajšo, modro, sprejme strokovna zavarovalnica. Lastnoročno pisane poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »1720«. 21260

Kroj. vajenca

sprejme takoj. Mails, dipl. krojač, Tržaška cesta 29. Ljubljana. 21269

Kroj. pomočnik

dohodi delo pri Janku Kvasu Wolfova ul. 1. I. nad. 21247

Absolventa

trgovske šole ali trgovske akademije, ki obvlada slovensko polnomočno, to je, da more prevajati brezhibno in nemoteno, sprejme. Prednost imajo absolventi trgovske akademije, ki obvladajo tudi slovensko. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Bodočnost«. 21280

Pekovskega

vajenca

sprejem takoj. Nad 16 let stari imajo prednost. Ivan Deržik, Smartno pri Lidiji. 21269

Fotograf. učenca

ali učenec sprejem takoj, dober risar ima prednost. Vinko Bavec, Rajhenburg. 21255

Prodajalko

v trgovino z mešanim blagom, ki ima vselej hi na deželo, sprejem. Plača po dogovoru, nastop takoj. Starejša imajo prednost. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Kotak na deželo«. 21258

Knjigovodjo-

bilancista

samo, dobro vezirana z knjigovodstvom, iste za takojšen nastop oskrbnitve graščine, Ribnica na Doljenjcu. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Kotak na deželo«. 21249

Kuharico

mlajšo, restavracijsko, sprejme Velika kavana Maribor. 21245

Šoferja

sprejem takoj za trg. potovanje. Opel voz. Peteline Ljubljana. 21268

Šiviljo

na damske obleke sprejem. Krekov trg 10, II. n. 21240

Damski modni

salon — na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobro okuse«. 21240

Pekovski

pomočnik

ki bi raznašal tudi kruh, dobi takoj mesto. Poudarje na ogl. odd. »Jutra«. 21243

Vajenca

posteljen staršev, krepkega, za pekarnico na deželi, v starosti 15 do 16 let, sprejem s 5. julijem. Enako kupim delni stroj za testo. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Vajence«. 21244

Plačilni natakak

ali natakak, v kavolje 5000 Din dobi službo v boljši gostilni v Ljubljani. Pismene poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Takojšnji nastop«. 21265

Zaslushek

Takojšnji za-

služek

se nudi potnikom, ki obiskujejo in prodajajo privatnim odjemalcem v mestu in na deželi. Sadržajno, voditi Pojanila vsak dan od 3. do 5. ure. V Kovač, Sv. Petra nasip 17. 19801

Ženski model

plavil (ričkastih) jase, iste slikar M. Jase, Ljubljana, Meštri trg 24, IV. n. Dobra plača, diskrecija. Pismene poudarje na ogl. odd. »Jutra«. 21217

Pouk

Čevljarji pozor!

Otvoritev zasebnega telaja za ge. mojstre in pomočnike, ki se vrši 3. julija t. Interesenti zainteresirani, prosijo, da se prijavijo telaja Josip Steinman, Ljubljana. 21205

Soferska šola

daje pouk in izobražuje praktično in teoretično, kar hitre za samostojno vožnjo. Pouk je temeljiti in uspešen. Kandidate sprejemamo vsak dan. Prosimo, da Natandene informacije v avto šoli. Zagreb, Kapitol st. 15 — telefon št. 11 91

Prodajalka

ali slaščičarska,

službo za takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 21299

Uradnik

Potnik s popolno trgovsko in tehnično izobrazbo, zmožen slovensko, hrvaško in nemško — dober akviziter iste službe. Poudarje na »Akviziter« na ogl. odd. »Jutra«. 21290

Uradnik

s večletno pisarniško — prakso, vešč slovensko, nemško, italijansko, in sprejem mesto — korespondenca v mestu ali na deželi. Poudarje na »Kavolje 10.000« na ogl. odd. »Jutra«. 21264

Gospodična

s 10letno pisarniško prakso isti mesta knjigovodniško-korespondenčne. Blagohotne poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Julij 1928«. 21246

Pekovski pomočnik

mlad, iste službo. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Pekovski pomočnik«. 21105

Mesarski pomočnik

iste službo. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21278

Kuharica

dobra gospodinja, iste službo ali mač družini. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Postena 90«. 21287

Kuharica

dobra gospodinja, iste službo ali mač družini. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Postena 90«. 21287

Kuharica

dobra gospodinja, iste službo ali mač družini. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Postena 90«. 21287

Kuharica

dobra gospodinja, iste službo ali mač družini. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Postena 90«. 21287

Kuharica

dobra gospodinja, iste službo ali mač družini. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Postena 90«. 21287

Kot prodajalka

blagajničarka ali kaj sličnega iste službo gospodič. Poudarje na ogl. odd. »Jutra«. 21282

Natakarica

želi nastopiti službo s prvim julijem. Gre tudi na deželo v boljše restavracije. Cenjene poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Spretna natakarica«. 21262

Trgov. pomočnik

mlad, želi vstopiti v trgovino z mešanim blagom takoj. Naslov: Cuk. Ciri. — Brod št. 28, Dol. Logatec. 21261

Paznika

močnega čuvaja, trg. potnik ali slično, iste. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobra mod 200«. 21266

Knjigovodja

za vpeljavo knjigovodstva, sestavo bilanc itd., iste začasno namestjen. Poudarje na »Začasni zaslushek št. 10« na ogl. odd. »Jutra«. 21272

Kuharico

vrodnih let, za gospodarstvo kuhinjo in dobro gospodinjico, iste graščina J. J. J. — Trzin pri Domžalah. Nastop takoj. Dopisne na oskrbnitvo graščine. 21259

Dve boljši kmečki dekleti

želita primerne službe, ki bi se lahko tudi kuhali našli. Najraje v Mariboru. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21242

Kroj. pomočnik

s krojnimi telajem želi — službo. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21240

Mlad pošten fant

iste službo trgovskega sluga ali slično. Naslov je poštati ogl. odd. »Jutra« pod »Delavenc«. 21293

Prodajalka

ali slaščičarska, iste službo za takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 21299

Uradnik

Potnik s popolno trgovsko in tehnično izobrazbo, zmožen slovensko, hrvaško in nemško — dober akviziter iste službe. Poudarje na »Akviziter« na ogl. odd. »Jutra«. 21290

Uradnik

s večletno pisarniško — prakso, vešč slovensko, nemško, italijansko, in sprejem mesto — korespondenca v mestu ali na deželi. Poudarje na »Kavolje 10.000« na ogl. odd. »Jutra«. 21264

Gospodična

s 10letno pisarniško prakso isti mesta knjigovodniško-korespondenčne. Blagohotne poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Julij 1928«. 21246

Pekovski pomočnik

mlad, iste službo. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Pekovski pomočnik«. 21105

Mesarski pomočnik

iste službo. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21278

Kuharica

dobra gospodinja, iste službo ali mač družini. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Postena 90«. 21287

Kuharica

dobra gospodinja, iste službo ali mač družini. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Postena 90«. 21287

Kuharica

dobra gospodinja, iste službo ali mač družini. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Postena 90«. 21287

Kuharica

dobra gospodinja, iste službo ali mač družini. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Postena 90«. 21287

Kuharica

dobra gospodinja, iste službo ali mač družini. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Postena 90«. 21287

Kuharica

dobra gospodinja, iste službo ali mač družini. Poudarje na ogl. odd. »Jutra« pod »Postena 90«. 21287

Dva stebra

železolit. 8 m dolga. 15 cm debela. Naslov pove — ogl. odd. »Jutra«. 21261

Jugovlčev

salvoristični da v petih minutah sledi sir. 6 Din Bava za sirovo maslo in za sir Din 5. Poudarje na ogl. odd. »Jutra«. 21262

Motorno kolo

S. B. A., 2 in pol HP, dobro ohranjeno, kupim. Poudarje na Leopold Jesenko, Zirovnica, Gorenjsko. 21250

Motorno kolo

z jako dobro pnevmatik, prodaj za 2000 Din. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21248

Indian Scout motor

s prikolico, v dobrem stanju, prodam. A. Kavčič, mehanična del. Tržaska v. 12. 21232

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241

Kolo

Steyr, dobro ohranjeno, prodaj. Polize se: Linhartova ulica 20, I. n. 21241